

25 eestikeelse filmiharidusaasta jooksul on iga filmikursus olnud milleski esimene. Olgu selleks siis esimene meeskondades tehtud lühifilm, esimene filmilindile tehitud kursusetöö, esimene paviljonifilm.

Käesolev raamat on ka esimene. Öeldakse - we are all standing on the shoulders of giants. Ilma eelmiste kursuste saavutusteta ei sünniks uusi esimesi ja kokkuvõttes ei areneks Eesti filmikunst.

Suure pildi sees ei tohi aga jäätta märkamata seda, mida ütles eestikeelse filmihariduse olulisim edasilükkaja: asjade taga on asjad. Selle esimese raamatu sees on peidus ka tulevase avangardisti esimene eksperiment, tulevase rahvafilmitegija esimene püüe laia publikut haarata, tulevase tehnoloogilise innovatori esimetus, millest sündis midagi uut.

Mul on soe rööm, et üks pesatäis mesilasi on oma esimeselt katselennult tagasi jõudnud ja tarusuudmel oma vastavastatud lillepõldude asukohti meile ette on valmis tantSIMA. Vaadakem tähelepanelikult, seal korjekohtadelt võib tulla ootamatuid meekokteile.

Käesoleva raamatu eesmärk on kajastada autentselt igikestvat filmi valmimise tööprotsessi, kus asjad pidevalt muutuvad. Seetõttu on ka esitatud materjalid mõnevõrra erinevad lõppitulemusest - mõni stsenaarium muutus pärast lukku panemist teiseks looks, ka alul kirja pandud karakteritest võisid kinolinal saada hoopis teised. Viimane sünopsis, mille stsenarist kirjutas ei pruugi kattuda režissööri valmis tehtud filmiga. See näitabki, kui palju on filmitegemisel erinevaid võimalusi.

8

NOKTURN

50

ÕNNE SOOVIME
MUL

100

TAGASILÜKATUD

148

SÖLM

192

MARTA

232

MUUSA

NOKTURN

MEESKOND

Režissöör: VIKTOR MARVIN

Stsenarist: SVEN KÜTT

Produtsent: JOHANNES MAGNUS AULE

Operaator: RASMUS KOSSESON

Kunstnik: ULRIKE BRETT UUKKIVI

Helirežissöör: KASPAR ERIK LIND

Monteerija: ERIK MUMM

Pikkus: 12:30

SÜNOPSIS

Hugo naudib elu ja naisi. Köik on kaunis, kuni ühel hommikul avastab ta postkastist sõjaväekutse, mis ähvardab tema idülli purustada. Hugo ei taha oma ilusale elule nii lihtsalt selga pöörata. Tänu sõbrale ja korterinaabriile Endlile, tuleb talle idee arstlikust komisjonist päsemiseks pimedat teeselda. Endel aitab sõbral selleks ette valmistuda. Hugole, kes on harjunud tüdrukute iluga oma nägemismeeli rahuldama, tuleb nende nägemise blokeerimine väljakutsena.

Arsti vastuvõtul tuleb Hugo peale möningaid äpardusi oma näitemänguga toime. Või nii ta arvab. Tehes möned vead, nagu telefoni arve andmine arstitöendi pähe, sest päris töendit tal ei ole, aga pime ju ei näe millise paberi ta kogemata kaasa haaranud on (kuid unustas, et telefoni arvele on märgitud kuupäevad, kus ta on aktiivselt helistamisega tegelenud, sel ajal kui ta oleks juba pidanud pime olema). Ja kui ta ulatab, paberi andmine Tohtrile ja samal ajal teise käega prillide vastu võtmine. Ning liigne ülemängimine telefoni vastuvõtmisel, kui tohter talle helistab.

Tohter otsustab, et parim karistus on saata Hugo pimedate kloostrisse oma nägemist taastama. Hugo kes arvab, et läheb soojale maale sanatooriumisse hea elu peale, on ideega väga rahul. Niikauaks, kui ta lõpuks mõistab, millega päriselt tegemist on.

10

JOHANNES MAGNUS AULE, PRODUTSENT

Millal algas töö esimese lühifilmi tarbeks? (Võtted sügis 2017)

Tuumiktiim sai võrdlemisi alguses kokku pandud - maikuu lõpus. Kunstnik liitus augustikuu lõpuväralatel.

Kelle lugu stsenaariumis kasutati?

Stsenaarium pidi olema reaalne situatsioon elust. Versioone on erinevaid, kui ta alguses oli tösielul pöhinev, siis lõppversioon on tösieluline, kuid ta pole 100% kellegi ühe inimese lugu.

Kas stsenaarium muutus pigem aeglaselt ja vähe või palju ja kiiresti?

Suvel me otsisime lugu ja me ei leidnud seda. Kui leidsime loo, siis ei sobinud see nöukogule. Meie lugu jõudis valmimiseni pigem mõned nädalad enne vötteid. Tegelikult oleks pidanud see stsenaarium lukus olema kuu aega kui mitte varem. Olime murelaste grupp, kes ei saanud ühele lainele loo kirjutamise faasis ja see hoidis meid möningal määral tagasi.

Kuidas meeskond moodustus?

Vötsin Sveni ja Victoriga ühendust. Ütleksin, et see juhtus väga harmooniliselt. Kunstnik oli mul juba teada, sest ta oli varem maininud, et sooviks kaasa teha just kunstnikuna.

Kas vötetel juhtus midagi ootamatut, millega ei osanud arvestada?

Kõik oli plaanide pärasel läinud, ometigi tuli kaks ootamatust ette.

Ühel päeval juhtus kerge apsakas. Tegin süüa vötteplatsile. Möistsin, et liha on pahaks läinud ning seetõttu pidin meeskonnale kiirlahendusena hankima pizzat.

Mis oli selles mõttes ootamatu kulutus, et see suurendas eelarvet. Oli kõvasti väiksem summa arvestatud ning nende pizzare tööttu lisandus 35 eurot, mis ületas meie eelarvet 10%. Aga see suuremat tagasilööki eelarvesse ei jätnud. Kõik sai normaalselt ära majandatud vaata-mata ootamatusele.

Ja siis muidugi kõige suurem ootamatus oli kui viis päeva enne vötteid jää peakunstnik kopsupõle-tikku. See tähendas, et me pidime leidma kunstniku, kes on nõus neli päeva pühendumaga ning ennast kiirelt projektiga kurssi viima. Õnneks see lahenes hästi ning me leidsime kaks kunstnikku: Fey ja Liisa.

Milliseid probleeme tuli loo arendamise, filmivõtete ja järeltootmise ajal ette? Kuidas need la-hendasite?

Kõige rohkem läks aega eeltootmisesse ehk stsenaariumi arendamisse. Kuid me saime lõpuks väga hästi hakkama.

VICTOR MARVIN, REŽISSÖÖR

Mis on filmi peamine idee?

Nokturn on öine laul ja siit tekkis mul küsimus: „mis on noormehe jaoks öö?“ Öö on alati seotud soovide ja armastusega, kuid teisalt toob ta pettumusi. Ühe ööga saab ehitada enda elu üles ja samas ka täielikult ära lammutada.

Kui suur oli sinu side looga?

See tekkis. Alguses (stsenaariumi esimese versiooniga) side puudus, kuid aja möödudes ja kui ma kuulasin operaatori, kunstniku ja helirežissööri ideid, andis see indu ning ka emotsiонаalset sidet minu ja filmi vahel.

Mis hetkel sa esimest korda stsenaariumit lugesid?

Esimest versiooni stsenaariumist lugesin suve hakul. Olime lugu terve suve arendanud ning muutnud.

Kas lugu muutus stsenaariumi arendamise käigus palju, kui jah, siis kuidas?

Lugu muutus palju. Algsest oli kaks tegelast, lühifilmis on kolm. Esimene stsenaarium oli etteaimatav ja seda etteaimatavust ma ei tahtnud. Ma tahan, et vaatajat oleks pönev. Muidugi, et ka minul oleks pönev ning ka kogu tiimil. Hea stsenaarium on selline, mis võtab publikul käest kinni ja tirib teda endaga terve filmi kaasa!

Kuidas näitlejaid võtetel juhendasid ja motiveerisid? Kuidas töö nendega sujus?

Näitlejatega saime paar nädalavahetust enne võtteid kokku selleks, et teksti harjutada ning nendega tegelaste lugu arutada. Seda selleks, et nad suudaksid end paremini tegelastega saamastada.

Andsin neile ka koduseid töid teha, mis olid seotud pigem tegelase analüüsiga ja emotsioonide ning teksti kooskõlastamisega. Võtetel rääkisime liikumised ja uuesti tegelaste elulood ära, et siis oleks lihtsam tegelast mängida. Vaatasime ka liikumise üle, et siis ka kaameraga harjutada. Noored töötasid väga hästi. Kuna me harjutasime liikumise ja teksti eelnevalt läbi, siis suuri probleeme ei tekkinud.

Milliseid probleeme tuli ette loo arendamise, filmivõtete ja järeltootmisse ajal? Kuidas neid lahendasite?

Loo arendamise poolelt see, et me ei leidnud koheselt õiget lugu, vaid pidime sellega vaeva nägema. Nimelt minu jaoks ei ole lugu lihtsalt pilt, vaid sellel peab olema sisu. Hea lugu on selline, mis paneb inimesed mõtlema. Ja nii me siis täiendasime stsenaariumit.

Aga siiski. Üks keeruline moment oli, kui me filmisime koolimaja körval. See oli see hetk, kus põhikooli või algkooli õpilased said koju. Aga meil on stseen seotud kaitseväge ja noormehe Hugoga. Filmida saime siis kui köik õpilased olid teadlikud, et liikuda ei tohi. Selleks oli meil osa võttemeeskonda pandud uste ja parkla juurde valvesse, et kui õpilane või vanem tuleb kaadrisse, siis enne seda peatada ja paluda oodata paar minutit. Me tulime sellega ilusti toime.

Järeeltootmises suuri probleeme polnudki. Pigem ikka see, et kuidas paigutada ja millist kaadrit kasutada. Nagu ikka, et kuidas teha film usutavamaks, et ta annaks edasi selle feeling'u, mida sa tundis ja tundsid.

Mida oleks tagantjärgi möeldes võinud paremini teha? (Nii filmi tootmise protsessi, meeskonnatöö kui ka filmi enda puul)

Alati võib midagi paremini teha, kuid küsimus on selles, et kas me oleksime saanud siis nii hea kogemuse. Meeskond oli suurepärane.

Kui sarnane on filmi lõpp-versioon sellele, mis sul mõttes oli?

Ei saa olla kinni oma unistustes, see mis platsil toimub on alati täiesti erinev mõtetest. Kuid ma tahab mainida seda, et olemasolevatest vahenditest tuleb võtta rohkem kui maksimumi. Muidugi alati võib paremini, kuid samas ma pole kunagi oma töödega rahul.a

PIMESIKK

Sven Kütt

FADE IN:

INT. HUGO KORTER – HOMMIK

Alguslogode taustaks peekonipragin.

Kalender. 17 November.

Kööginiurk. Hugo, kahekümmendates poissmees, töstab pannilt peekonit taldrikule. Taldrikul on munapuder ja rõstsaila viilud. Taldrik on asetatud kandikule. Kandikul on veel nuga, kahvel, aurav kohvitass ja tilluke vaas RUKKILILLEGA.

Hugol on hea tuju. Möödunud öösest ei ole ta enam neitsi.

Hugo võtab kandiku ja läheb voodi juurde. Voodi körval on öökapp. Öökapil MÄRKLIK JA PASTAKAS. Körval PEEGEL. Hugo paneb kandiku öökapile.

Voodis ärkab HANNAH, kahekümmendates nei. Ta hindab uniselt ümbrust.

HUGO

(pehmelt)

Tere hommikust!

HANNAH

Mis kell on?

HUGO

Umbes pool üheksa.

HANNAH

Perse! Ma jään tööle hiljaks.

HANNAH

Kus vets oli?

(CONTINUED)

Hugo näitab umbkaudse asukoha. Hannah tormab vetsu. Tõmbab ukse enda järel kinni. Kuuleme prillaua põrgatust. Seejärel vaikus. Hugo vähib lage.

HANNAH (O.S.)

Äkki saad raadio käima panna või kraani lahti keerata?

HUGO

Ee -- jah kohe.

Hugo paneb tööle nii raadio, kui avab kraani. Raadiost tuleb Claire's Birthday "Venus". Hugo pühib laualt puru kokku. Kohendab midagi. Põrnitselb aknast välja.

Hannah tuleb vetsust. Peseb käed.

HANNAH

Tänks.

Hannah keerab kraani kinni, läheb tagasi voodi juurde ja hakkab kuiruga riuetuma, et mitte tööle hilineda.

HUGO

See oli muidu selle mõeldud.

Hugo osutab hommikusöögile. Hannah vaatab kandikut. Võtab siis kiirel lonksu konvi ja jätkab riuetumist. Riided on mööda tuba pisut laialti.

HANNAH

Tänks.

Hugo vaatab Hannahit armunult.

HUGO

Kui sul kire on, kas sa tahad ma kutsun selle takso või uberi või midagi?

Hannah peatub hetkeks. Mõtleb. Raputab siis pead.

HANNAH

Ei aitäh.

Hannah otsib sokke/sukke. Hugo ulatab talle ühe.

HANNAH

Tänks.

HUGO

Kas sa juhusesse usud?

Hannah hakkab juukseid kohendama.

HANNAH

Juhust pole olemas. Kõigel on ajalugu ja seega ka põhjus. Kuna asjadel on põhjus, ei juhtu nad juhuslikult.

HUGO

Ee -- äkki sa jätksid mulle oma numbris. Saan pärast hiljem helistada.

Hannah näost paistab, et talle see idee niiväga ei meeldi, kuid protesteerima ei hakka. Hannah mõttleb veidi. Ta võtab öökäpilt pastaka, kirjutab paberilipikule telefoninumbri ning ulatab selle Hugoole. Hugo vaatab õnnelikult paberilehte. Seal seisab "55680085".

Hannah pöördub mineküle. Hugo pistab numbri TASKU ja järgneb kirelt.

HUGO

Ma saadan sind.

CONTINUED:

3.

INT. TREPIKODA – HOMMIK

Välisuksest siseneb SILJA, kahekündates tütarlaps. Ta veab enese järel ratsastel resikohvrit. Ta möödub Hugoost ja Hannahist, kes jätabad uksele head aega. Hugo kummardub ettepoole kallistuseks ja võib-olla suudlusekski, kuid Hannah põikleb kergelt eest ja töttab edasi.

HANNAH

Head päeva.

HUGO

Nägemist! Ma helistan hiljem. Või tekstini.

Hannah lehvitas kergelt käega. Kohati justkui hüvasti jätatuks, kohati justkui märquandeks, et pole tarvis. Hugo vaatab talle järele. Sulgeb siis ukse ja läheb postkastide juurde.

Postkastide juures on Silja. Tal on ports kirju käes mida ta sorteerib. Tema postkast on avatud. Hugo avab selle kõrvval oleva postkasti. Sees on ainult Rimi reklaam. Hugo sulgeb ukse.

SILJA

Vabandust. Hugo Sõnajalg?

HUGO

Ee -- Jäh?

SILJA

See on vist teile. Oli kogemata mille pandud.

Silja ulatab Hugole sõjaväekutse. Nende sõrmed kohtuvad viivuks.

HUGO

Aitäh.

Hugo rebib selle kohe lahti ja loeb. Näeme, et kirjas on -

17. NOVEMBRIL vastuvõtt.

SILJA

Vabandust, ma ei teagi kaua see mul postkastis on vedelenud. Jõudsin just reisilt tagasi.

Silja vabandab tagasi hoidlikult.

HUGO

Kurat. Mitmes täna on?

HUGO

Sõjaväekutse. Ja loomulikult on täna tähtaeg.

Hugo jalutab lifti poolle. Tämselgelt värsketest uudistest šokeeritud. Silja viskab oma reklamid minema ja järgneb. Vaikus. Silja katsub Hugo taleda naljaga lohutada.

SILJA

Vanasti oli vist moes hullu mängida, kui pääsededa taheti.

HUGO

Tänapäeval enam ei tea. Niiüd kas saadetakse kohe ravile või pannakse seersandiks.

Hugo muiigab. Nad ootavad lifti. Hugo võtab telefoni ja Hannahlilt saadud paberitüki ning saadab sõnumit. Silja vaatab Hugo kaastundlikult. Lift jõubab kohale. Hugo saadab sõnumi ära ja paneb telefoni tasku. Nad astuvad lifti. Kuuleme, et kostab SUMMUTATUD VASTU VÕETUD SÖNUMI "TING!". Silja hakkab oma käekotist telefoni otsima. Lifti uksed sulguvad. Lift jõubab kohale. Kõlab lifti "TING!"

INT. ARSTIKABINET – HILJEM

(CONTINUED)

Arstikabineti ükseläti kostab kire kärsitu koputus. Üks avaneb. Sisse astub hingeldav Hugo.

HUGO

Tere! Palun vabandust, sain teate viimasel minutil, äkki jõuate mind veel vastu võtta.

Hugo sulgeb oma selja taga ukse ja jäääb paigale. Hannah on Hugo poolle seljaga. Ta on seina ääres ja uurib röntgempilti vastu valgust. Hugo ega vaataja ei tea veel, et tegu on Hannahiga.

HANNAH

Doktor on kahjuks tänaseks juba lahkuunud.

HUGO

Töestti palun vabandust, aga mul oli täna kontrolli tähtaeg. Äkki ikkagi olesks kuidagi võimalik mind veel vahelle suruda?

HANNAH

Ma ütlesin, et doktor O --

Hannah pöördub ümber. Tal on seljas VALGE KITTEL, juustes rukkilill. Nad tunnevad üksteist ära.

HANNAH

On -- mida sina siin teen?

Hannah uurib Hugoit. Üllatusest absoluutult mitte meeilitatud. Hugo aga venib nägu naerule.

HUGO

Tsau. Üllatus missugune. Tundub, et päev on selline. Avästasin enne, et mulle on sõjaväekutse saadetud, aga see oli kogemata naabri postkasti pandud ja tema oli reisil ja nii

edasi.

Hannah tahab Hugo jutuvooagu katkestada.

HANNAH

Jah. Kuule. Sa tulid selles mõttes ikkagi veidi hilja, sest me pakime juba siin tänaseks kinni.

HUGO

Aga äkki saad mind kähku ära teha. Ma ei tea mis sul teha tuleb. Aga kaua ei lähe ju. Ausõna. Sain ju enne alles kutse kätte ja täna on tähtaeg. Palun.

Hugo teebs pähе parima kutsikanäo ja vaatab Hannahit paluvallt. Hannah üritab karm olla, kuid sulab siis. Isegi kerge muie jookseb üle ta huulte.

HANNAH

Hea küll siis. Aga kähku. Võta riided seljast.

HUGO

Jälle vä?

Hugo vihjab ilmselgelt möödunud öhtule. Hannahil ei ole sellisteks mängudeks tuju.

HANNAH

Okei. Lihtsalt võta särgi väele ja kingad jalast. Püksid võivad jäädva.

Hugo teebs nagu kästud. Hugo esitleb ennast.

HUGO

Kas nii sobib?

HANNAH

Jah. Astu kaalule. Särgi võid eest lahti nööpida.

Hugo seisab kaalule Hannah kõrvale. Hakkab lahti nööpima. Ta kallutab ennast Hannahi suunas ja nuusutab õhku. Hannah tömbub automaatselt kõrvale.

HUGO

Sa lõhnad hästi.

HANNAH

Jah aitäh.

Hannah jäädvustab Hugo kaalu ankeedile. Hugo üritab vestlust arendada.

HUGO

Kas sõjaväes hakatakse pigem juurde või alla võtma? Noh. Pekki peaks vähemaks minema ja lihasmassi juurde tulema. Naistele pidavat sangadega mehed köige rohkem meeldima. Uuring, mis ma oletan, on läbi viidud sangadega meeste poolt.

HANNAH

Võid maha tulla.

HUGO

Eelistad sa sangu või pleikareid?

HANNAH

Pleikareid?

HUGO

Playboisid noh. Trimmis ja trummis.

Hugo keerutab ennast. Enda arvates võrgutavalta. Hannahile ei avalda see mingit muljet.

HANNAH

Seisa nüüd paigal ja hinga sügavalt sisse.

Hugo seisab, käed kõrval. Hingab sisse. Hannah vajutab Hugo le külma stetoskoobitoru vastu selga. Hugo võpatab.

HUGO

-- oo külm!

Hugo hingab sügavalt sisse ja välja. Hugo toetub Hannahile tasakesi järjest lähemale.

HANNAH

Pööra.

Hugo pöördub vastamisi. Hannah kuulab Hugo rinda. Hugo vaatab Hannahile silma. Hannah vaatab meelega mujale. Hugo hingab.

HANNAH

Aitäh, võid särgi kinni panna.

Hannah hakkab kätt ära võtma, aga Hugo haarab sellest ja võtab stetoskoobi otsa enda kätte. Hannah vaatab talle otsa. Hugo üritab romantiline olla.

HUGO

Kas ma võiks in nüüd sinu südant kuulata.

HANNAH

Ei. See ei ole mänguasi. Isttu.

Hannah paneb stetoskoobi tagasi oma kohale. Hannah seab vererõhu mõõtmise aparatu üles. Hugo istub. Hugo pistab käe läbi täispuhutava rõngu. Hannah hakkab pumpama. Hannah võtab Hugo'l randmest ja katsub pulssi.

Hugo võtab vaba käega Hannahil sellest randmest, mis parasjagu pulssi ei mõöda ja tahab omakorda tema pulssi katsuda. Hannah törjub ta rahulikult eemale.

HANNAH

Kuule. Tead. Ma arvan, et sa oled olukorrast veidike valesti aru

saanud. See oli kõigest üks öö.

Mitte midagi rohkemat. Jätame selle.

Hugo näol peegeldub arusaamatus, kui ta üritab kuulduut seedida.

HANNAH

Mingeid sügavaaid tundeid sin ei ole. Sa ilmselt oled tore poiss, aga ma töesti ei otsi hetkel kedagi ega midagi. Saad aru?

Hugo on pettunud ja kergelt segaduses, kratsib kukalt.

HUGO

Aga, sa olid mul --

HANNAH

See, et ma sul esimene olin, ei mängi siin mingit rolli. Katsu sellset kutsikakindumusest üle saada. Veetsime eile toredalt aega, aga see oli ka kõik. Niüü on järgmine päev, aeg on edasi liikuda.

Hugo on enesesse sulgunud. Ta töuseb ja läheb paneb ennast riidesse. Hannah läheb talle järele.

HANNAH

Meil on tegelikult veel

protseduurid --

Hanna vaatab Hugo seisukorda.

HANNAH

Ok. Ma panen märkuse, et oled ikkagi käinud. Siis ei hakata vähemalt trahve saatma või midagi. Saad hiljem uesti tulla.

HUGO

Jah. Aitäh.

Hugo pöördub mineküle. Taskus käib telefoni "TING". Hannah vaatab teda pisut mureliku ja kaastundliku pilguga. Hugo võtab taskust telefoni. Üritab aru saada, mis toimub.

HUGO

Aga miks sa siis üldse oma sõnumitele vastasid?

HANNAH

Kuidas? Ma ei ole -- või tähendab, anna andeks. Numbri mõtlesin välja. Ei osanud ette näha, et me sedasi siin täna jälle pörkume. Toestti. Palun vabandust. Oleksin pidanud kohe asjad selgeks tegema.

HUGO

(telefonisse süüvinud)

Mhmh. Jah.

(sosistades küsivalt)

Juhus?

Hugo avastab, et on juhuse tahtel kellegi teisega vestelnud. seisab ja jöllitab veel hetke telefoni. Pistab selle siis tasku. Pöördub ümber.

HUGO

Aitäh. Head päeva.

HANNAH

Nägemist.

Hugo hakkab lähkuma. Märkab siis Hannahi juustest rukkilille.

HUGO

Vabandust, aga see tuleb mui võtta.

Hugo võtab üllatunud Hannahi juustest rukkilille. Naeratab talle. Ja lahkub. Üks sulgub.

HUGO

CONTINUED:

7.

INT. HUGO KORTER – ÖHTU

Kõlab uksekell. Hugo läheb vastu. Ta avab ukse. Üksel seisab Silja, seljaga vaataja pool. Vaataja teda veel ära ei tunne. Hugo on üllatunud. Naeratab.

HUGO

Sina?

SILJA

Mina.

HUGO

Astu edasi.

Hugo astub ukse eest ära, et Silja saaks sisse tulla.

SILJA

Aitäh.

Nad lähevad kööki. On aru saada, et Hugo on hakanud korraldamä romantilist öhtusööki. Silja endiselt vaataja poole seljaga.

HUGO

Ma alguses mõtlesin, et teen midagi, aga ma ei teadnud, ääkki sa ei söö midagi või on allergiad või -- või ääkki keerad kohe otsa ringi...

SILJA

Ei. Ei, mulle meeldib. Ja allergiaid mul ei ole. Aga Oliive ma ei armasta.

Hugo naeratab. Ulatab Siljale rukkilille. Nüüd näeme, et tema vastas istub Silja.

HUGO

Kas sa juhusesse usud?

Silja vaatab säravate silmadega rukkilille. Siis Hugot. Silja paneb endale rukkilille juustesse.

FADE OUT.

THE END.

38

ELISE POTTMANN

HANNAH - Noor, kahekümnendates. Sõbralik, kuid tõsise ellusuhtumisega. Kes kendub hetkel rohkem tööle ja karjäärile. Aegajalt elab end välja läbi üheöösuhete.

HANNAH

39

40

KERSTI SELLI

SILJA - Noor, kahe-kümnendates. Vastutulelik, tagasihoidlik.

S
I
L
J
A

41

42

HUGO - Noor, kahekümnen-dates. Iseseisev, kuid elus veel üsna kogenematu. Positiivse ellusuhtumisega. Sõbralik. Otsib armastust ja usub, et igaühele on olemas just see õige.

HUGO

43

ÕNNE SOOVIME MUL

MEESKOND

Režissöör: DORA LALL

Stsenarist: JANAR SAARON

Produtsent: MIRJAM KORSTEN

Operaator: MARIO ANSIP

Kunstnik: KEIO KÄRDLA

Helirežissöör: ARBO MARAN

Monteerija: ANDRES HALLIK

Pikkus: 07:20 min

SÜNOOPSIS

Miina hiilib sügishommikul oma kaksikvenna Miko kolimiskodinaid täis tuppa. Ta hoiab käes pölevate küünaldega šokolaaditorti ning hakkab oma magavale vennale sünnipäevalaulu laulma - see kõlab piinlikult halvasti. Miina istub koos toridiga Miko voodisse ning palub oma pohmeluses vaevleval vennal küünlad ära puhuda. Miko soovib puhudes, et neil oleks kodus normaalsed lusikad. Miina naerab ning nad hakkavad plastiklusikatega torti sööma. Nad on just pealinna kolinud ning alustanud põnevat üliöpilaselut.

Miina ja Miko söövad voodis torti. Miina ütleb, et ta tahab Mikoga öhtul Super Mariot mängida, sest see on nende igaaastane sünnipäeva traditsioon. Miko liigub teemalt körvale ning räägib Miinale hoopis oma eilsest peost, kus ta viimaks oma uue kauni kursaöe Stellaga kohtus. Miko rääkis Stellale, et ta mängib kitarti ning Stella kutsus Miko oma sünnipäeval esinema. Kuid tuleb välja, et see esinemine on täna - Miina ja Miko sünnipäeval. Miina ja Miko vahel tekib konflikt, sest Miina ei suuda möista, kuidas Miko saab nende ühise Super Mario traditsiooni sedasi hüljata. Miko samas ei möista, miks see Super Mario mängimine Miinale nii tähtis on ning solvab teravate sönadega oma õde.

Miina kaotab enesevalitsuse, loobib Mikot šokolaaditordiga ning tormab toast välja. Miko karjub õele järgi, et ta suureks kasvaks.

Nahktagis ja kitarrikohvrit kandev Miko seisab sügisõhtul peene kohviku ees ning on selgelt segaduses. Stella kutsub ta kohvikusse ning Miko kingib Stellale närase punase roosi. Miko möistab, et see pidu pole kaugeltki selline nagu ta ette kujutas, kuid ta jääb positiivseks, sest tahab Stellale head muljet jäätta. Miko ronib lavale ning esitab Stellale ja tema viiele viisakalt riides sünnipäevalisele kitarrisoolo. Miina mängib samal ajal kodus nukralt Super Marioot, kuid viskab puldi vihaselt nurka ning jääb möttesse. Miko annab kohvikus endast parima, et Stella süda võita, kuid tema suureks pettumuseks ilmub peole nägus noormees suure lillekimbuga. Stella embab noormeest intiimsest ning noormees istub tema körvale. Miko mängib murelikult kitarri edasi. Õde on kodus aga nukrutsemisest loobunud, ta meigib ennast, paneb selga oma seksikaima jaki ning lahkub, et minna linnapeale sünnipäeva tähistama. Miko kitarr kölab kohvikus aina süngemalt ja agressiivsemalt, sest ta peab esinema flirtivale Stellale ja tema peikale. Miko närv katkeb, ta jätab mängimise pooleni ning lahkub lavalt.

Pärast ebameeldivat esinemist seisab Miko kohvikuleti ääres ja joob pitsist viina. Miko pilk satub vitriini taga olevale šokolaaditordile, mis paneb ta oma õele mötlema.

Ta palub teenindajal tordi endale kaasa pakkida ning näppab laualt kaks kaunist lusikat. Miko lahkub, tort pihus, kohvikust, et minna koju õe juurde. Kuid tema ootused ei täitu taaskord, sest õde "iseseisvus" ning läks üksi oma sünnipäeva tähistama.

Pärast ebameeldivat esinemist seisab Miko kohvikuleti ääres ja joob pitsist viina. Miko pilk satub vitriini taga olevale šokolaaditordile, mis paneb ta oma õele mötlema. Ta palub teenindajal tordi endale kaasa pakkida ning näppab laualt kaks kaunist lusikat. Miko lahkub, tort pihus, kohvikust, et minna koju õe juurde. Kuid tema ootused ei täitu taaskord, sest õde "iseseisvus" ning läks üksi oma sünnipäeva tähistama.

Hilistel öötundidel naaseb Miina koju. Ta on kergelt vindine ja väsinud, aga heas meeolelus. Miina liigub elutuppa ning näeb oma suureks üllatuseks, et Miko on jäänud Super Marioot mängides diivanile magama. Elutoa laual on šokolaaditort ning pisike kingitus. Miina avab kingituse – need on kaks kaunist graveeringutega lusikat. Miina imetleb neid lusikaid ning vaatab lepliku pilguga oma diivanil pöönavat venda. Mikole on andeks antud.

MIRJAM KORSTEN, PRODUTSENT

Millal algas töö esimeese lühifilmi tarbeks? (Võtted sügis 2017)

Töö algas kevadel, kui produtsentidel ja stsenaristidel oli ühine meistriklass, kus moodustasime paarid, et koos stsenariumit arendama hakata. Meile antud juhiste kohaselt töötasime esimese poolte suvest Janariga kahekesi, siis võtsime kampa Dora ja umbes septembri keskelt oli juba aeg hakata tegelema võtete ettevalmistusega.

Kelle lugu stsenariumis kasutati?

Loo tuum pärines Janari tundmusest: pettumus, kui oled midagi oodanud ja lootnud, et saad end erilisena tunda, kuid tulemus on hoopis vastupidine. Juurde panime õppetunni – ka kõige mustematel hetkedel saab ikka loota pere peale. Lugu ise oli siiski(mõnevõrra reeglite vastaselt) 95% fiktsioon, mis omakorda palju muutus.

Kas stsenarium muutus pigem aeglasedelt ja vähe või palju ja kiiresti?

Stsenariumi arenduse protsess oli pikk, põhjalik ja aeglane. Kiiremini hakkas ta muutuma sügisel, võtete lähenemisel. Üsna viimasel hetkel pöörasime loo teistpidi – selles mõttes, et meie peategelane Miko ei olnud nüüd loo alguses enam abistatava rollis, vaid hoopis ise õe abistaja rollis.

Kuidas meeskond moodustus?

Proovisin tunnetada, kellele režissöörimest meie lugu kõige enam sobida võiks. Tundus, et Dorale. Pakkusin talle koostööd, ta oli pikalt kahevahel, kuid kui olime sisse viinud ühe olulise muudatuse, tundis, et nüüd meeldib talle lugu hulga rohkem ning valis meid. Eks ka muidu käib see protsess ikka nii, et mõtled, kellel võiks rohkem huvi olla, aga lõpuks hakkab rolli mängima ka lihtsalt erialade jaotumine.

Kas võtetel juhtus midagi ootamatut, millega ei osanud arvestada?

Kõige ootatumum asi kuni viimase võttepäeva lõpuni oli see, et ühe tiimiliikme isiklik generaatorkaader mida olime plaaninud kasutada, osutus katkiseks, nii et pidime veel ühe generaatort rentima ning juurde maksma. Viimasel võttepäeval aga tabas meid önnetus, mis ei olnud küll täiesti ootamatu – lint sai otsa! See oli midagi, mille eest oli meid hoiatatud, kuid siiski võttis viimaste kaadrite filmimine rohkem lindiruumi, kui arvasime. Kurb oli küll, sest ülejäänud võte oli sujunud nii hästi ja meeldivalt, ent päid me liialt norgu ei lasnud, lõbusa killutseremoonia ja šampuseavamine tegime ikkagi ning filmgi sai valmis.

Milliseid probleeme tuli loo arendamise, filmivõtete ja järeltootmise ajal ette? Kuidas need lahendasite?

Kõige keerulisem oli suurema projekti haldamine, meeskonnatöö koordineerimine ja toimimisaamine. Minu jaoks isiklikult julgus kommunikeerida, julgus juhtida. Tegime sellist suuremat asja ikkagi esimest korda, üksteise tööstiili eriti ei teadnud ning seljataga polnud ühtegi sellist kogemust, mis kindlust annaks. Meeskonnasiseselt võib öelda, et see, kui koos teevald filmi lähe-dased inimesed, võib mõjuda pärssiva faktorina. Siiski on önnekos kõigi eesmärk ühine ning suuri probleeme sellest ei olnud.

DORA LALL, REŽISSÖÖR

Mis on filmi peamine idee?

Lugu on õest ja vennast, kes on hiljuti maalt linna kolinud, et alustada uut elu. Kahest vastandlikust toimetulekuviisist ja oskusest märgata neid, kes meile köige lähemal. Sellena kes nad on (eriilmelised ja muutuvad isiksused), mitte sellena kelleks meie neid peame.

Kui suur oli sinu side looga?

Lugu käsitles noorte inimeste probleeme ja erinevaid kohanemisviise, teineteisele olemas olemist ja möistmist, ehk siis üldlevinud teemasid. Püüdsin leida loost seda, mis mind ja minu elukogemust peegeldaksid ja mind könetaksid. Kandsint enda kogemusi üle stsenaristi mõtetele. Seos tekkis seega läbi ülekantud tähenduste.

Mis hetkel sa esimest korda stsenaariumit lugesid?

Stsenaariumit lugesin suve keskpaigas.

Kas lugu muutus stsenaariumi arendamise käigus palju, kui jah, siis kuidas?

Muutusi ikka oli. Oli erinevaid ideid peategelaste suhte kohta, muutusid tegelased ja mõned sündmused. Mäletan kui stsenaariumi veel ei eksisteerinud, aga produtsent ja stsenarist tulid mulle oma ideed tutvustama. See oli täiesti teine lugu - teine emotsioon, teised tegelased, teine süzee. Olin selle unustanud, aga praegu jookseb see lugu selgelt silme ees, kõik värvid ja tegelane ja keskkond. Ühel momendil jöudsime õe ja venna looni ja jäime selle juurde pidama, et kui alguses muutus lugu iseenesest, siis mingi hetk hakkasid asjad muutuma loo sees.

Kuidas näitlejaid võtetel juhendasid ja motiveerisid? Kuidas töö nendega sujus?

Ma olen väga tänulik, et saime näitlejatega omajagu proove teha. Ühel poolt andis see võimaluse üksteist tundma öppida ja tekkida vastastikusel usaldusel, teisel poolt saime võtetel pöörduda tagasi proovis arutatud teemade ja harjutuste juurde. Näitlejate tundmaõppimist ei saa kunagi alahinnata, kunagi ei ole liiga palju „ühist aega“, siinkohal mõtlen peamiselt jutuajamisi proovide vahepeal ja arutelusid lõpus. Iga vestlus võib avada uut valgust mingile mõtttele, näidata midagi uue nurga alt.

Filmil on see tore omadus, et oma tegelasi luues, ei pea me lähtuma ainult ühest konkreetsest inimesest vaid loome hüüridi, mis hakkab oma elu elama ja loob nii isiksuse. Ja sealset edasi on meie töö seda isiksust möista, näha teda konkreetse individuaalina, kes teeb endast lähtuvalt valikuid, kogeb filmis juhtuvat ja selles ei tohiks kunagi lähtuda üldistusest vaid sellest konkreetsest tegelastest. Tore on möelda, et esimese filmi näitlejad olid just Viljandisse sisse astunud ja alles oma näitlejatee alguses, see andis võimaluse meeldivaks kaootilisuseks. Näitlejad olid üsna erineva naturiga, sellest sõltus ka juhendamine ja motiveerimine.

Milliseid probleeme tuli ette loo arendamise, filmivõtete ja järeltootmise ajal? Kuidas neid lahendasite?

Väga erinevat tüüpi probleeme, alustades sellest, kuidas visata torti nii et see möjuks loomulikuna, kui selleks on ainult üks tort ja üks duubel ja lõpetades sellest et film on meeskonnatöö ja paramatamalt tekib inimeste vahel erinevaid olukordi, inimestel on erinevad ettekujutused, soovid, vajadused, väljendusviisid jne.

Mida oleks tagantjärgi möeldes võinud paremini teha? (Nii filmi tootmise protsessi, meeskonnatöö kui ka filmi enda puhul)

Olen sellele palju mõelnud. Igaljuhul oli see film ja kogu protsess paras öppetund ja olen selle juurde korduvalt tagasi pöördunud. Mõned vastused on tulnud alles hiljem, hilisema praktika käigus, kus avastan mingi küsimuse lahendamise käigus et leian vastuse hoopis millelegi varasemale, või hindan ümber enda varasemat arvamust mingi probleemi kohta. Olen palju öppinud enda kohta, näiteks tajun praeguseks paremini millal vajan distantsi loost. Selle filmi puhul ma ei võtnud seda aega piisavalt. Sellest lähtuvalt oleks olnud võimalik aega paremini planeerida. Eeltöö oli planeeritud nii, et rezissör liitub siis kui stsenaariumi versioon on juba valmis. Kindlasti on võimalik nii töötada, aga arvan et koostöö mõttes peaks vähemalt öppeprotsessi käigus esmalt paika panema, millest me tahame lugu jutustada, mis meid inimestena könetab. Ehk siis luua köigepealt ühine baas, millest lähtuda kogu protsessi käigus. Selle filmi puhul ma tunnen, et lõin küll ülekantud tähendused loo peateemadele, aga lõpuni ei suutnud luua isiklikku sidet, panin liiga palju energiat loo loogikale. Tagantjärgi saan aru, et loogika ei ole esimene asi, mille üle pead murda, kui baas on piisavalt tugev ja enda side selge, siis loogika ehitub selle ümber.

Kui sarnane on filmi lõpp-versioon sellele, mis sul mõttes oli?

See sõltub, mis hetkel mõttes oli? Kui ma ausalt ütlen, siis selle filmi puhul mul ei olnud kindlat kujutlust, millest oleksin kümne küünega kinni hoidnud. Et see oli nagu orienteerumine võöras kohas, ma proovisin leida õiget teeotsa, samal ajal proovides hoomata kogu keskkonda, kõike meelde jäätja ja ennast veel selles köiges positsioneerida. See oli meie köigi esimene film ja kõik andsid endast selle hetke parima.

ÖNNE SOOVIME MUL

Janar Saaron

FADE IN

INT. MAGAMISTUBA – HOMMIK

Hämar magamistuba. Külm varahommikune sügisvalgus poeb paksude kardinate vahelt salamisi pooleldi viimistletud tappa, kuhu on alles hiljutu sisse kolitud.

Põrandal vedellevad kokku volditud riided ning spordikotis on naistepesu ja muud kodinad. Nurgas seisavad kiletatud mööblijupid, millest saab tulevikus ridekapp. Laes ripub juhtme otsas kole pirn.

Arvutilaual on hunnikutes koolitarbeid ja joonistusvhendeid. Seintel erinevad visandid.

Magamistoa ukse alt paistab ere koridori valgus, mille ette tekib salapärane vari. Ukselink vajub alla ning uks avaneb ettevaatlilikult.

MIKO (19) hiilib hämarasse tappa. Ta hoiab käes põlevate küünaldega shokolaaditorni ning tal on peas paberist sünnipäevamüts.

Miko lükkab tumedad kardinad akna eest. Poolunes MIINA (19) kerab tappa ilmunud valgusele selja.

Miko istub Miina kõrvale voodisse ning asetab tordi enda ette, teki peale.

Miko üritab Miinan ülesse ajada.

MIKO
Miina... Miina...
Miina ei reageeri Mikko väiksele kuttsele.

MIKO (cont'd)
Ärka ülesse.

Miina töstab padja enda pea peale.

Miko ei jäta Jonni. Ta võtab taskust sünnipäevapasuna ning

(CONTINUED)

CONTINUED:

2.

puhub nii valjult kui suudab.

MIINA

Jäta rahule!

Miina kisub pasuna Miko suust ning tömbab ennast taas teki alla krussi.

Mikot ajab õe jonnakus naerma.

MIKO

Tõin su lemmikkooki....

Miina pöörab ennast ümber. Ta pikad juuksed on sassis ning nägu kahvatu. Silmad väsinud ja önnnetud.

Miko hoib käes plastiklusikat, seda justkui Miinale örritavalalt pakkudes.

Miina murdub, krabab Miko käest plastiklusika ning valmistub seda tordi sisse pistma.

MIKO (cont'd)

Oot-oott kaksikööke... enne tuleb

ikka küünlad ära puhuda!

Miina ohkab ning puhub tüütu ilmega küünlad ära.

MIKO (cont'd)

Jeeee! Soovisid ka midagi?

MIINA

Korralikke lusikaid.

MIKO

Sul on ikka suured unistused!

Miina mugib vaikides torti edasi.

Miko võtab tordist esimese ampsu ning suunab lusika seejärel Miina poole.

sedá mõtluskult.

MIKO (cont'd)

Jaa... selline see tudengieelu on...

Miko võtab tordist esimene ampsu ning suunab lusika seejärel Miina pool.

MIKO (cont'd)

Mul on sulle üllatus! Oota....
Miko tormab toast välja ning naaseb kitarr kaelas.
Täna öhtul... Kultuuritehasses
Polümer... esimest korda
Tallinnas... esimest korda suurel
laval... legendaarne,
fenomenaalne, skandaalne Miko
Mägiii!!

Miko tömbab kitarril paar jõulist akordi ning võtab rokkstaariliku poosi.

MIKO (cont'd)

Täna öhtul, kui mu suurimale fännile, on mul VIP pääise esiritta...

MIKO

Sa ikka tuled, eks?
Miina ohkab ja vaatab aknast välja.
Miko (cont'd)

Miina, sa ei saa meile sünnipäeval lihtsalt kodus passida...

MIINA

Miks mitte?

MIKO

Anna vähemalt võimalus...

(CONTINUED)

CONTINUED:

3.

MINA

Ma ei saa! Ma olen väsinud
sellest linnast! Väsinud neist
inimestest ja sellest mürgisest
õhust, mis lämmatab oma
ärevusega. Ma lämbun siin
robotlike inimeste vahel, kus
miski pole oluline. Mina pole
oluline...

MIKO

Muidugi oled! Sa ei saa lihtsalt
kunstikat pooleli jäätta ja maale
tagasi pögeneda. Mis teed seal?
Vorbid mingi lambilauri või
suvasiimuga paar põngerjat ja
teenid elatist kuskil laatadel
näämaalinguid kritseldades?

MINA

Lõpetata ära...

MIKO

Ei, ma räägin tösiselt! Jah,
praegu on raske, aga see teebleki
sind tugevamaks. Ma teen ju, kui
andekas sa oled...

MINA

Lõpetata!

MIKO (CONT'D)

Sa ei saa alla anda! Sa ei saa
lihtsalt istuda kodus ja emast
haletseda nagu mingi luuser, sa
ei...

Minna raevub Mikko sõnade peale ning saadab tordi Mikko
suunas. Tort maandub Mikko kitarril.

Miko seisab liikumatult, pilk Minnal. Ta vaatab oma räpast

kitarri, lükkab mõned suuremad tükid selle pealt ning
lahkub pead vangutades toast.

EXT. TEHASE TAGARUUM – ÕHTU

Kitsas ja närunе tagaruum. Seinal halvasti kujundatud
plakat, millel on kujutatud rokkbändi. Plakati all kirjas:
"Soojendab Mikko Mägi".

Miko on närvis. Ta töstab kitarri öläle, suleb silmad ning
hingab sügavalt sisse.

Miko kuuleb oma peas summutatud rahvamassi hõikeid
rokkkontserdil.
Miko leib endas enesekindluse ning sammub lavale.

EXT. TEHAS – ÕHTU

Tühi ja hämar lava. Mikko könnib üksiku mikrofoni jala
ette. Rahvamassi hõigete asemel tervitab teda piinlik
vaikus. Teda välquistab erepunane valgus.

Miko hankendab mikrofoni enda jaoks paika, vaatab rahva
poole ning alustab esinemisega.

Miko hakkab keskendunult kitarri mängima.

Miko viskab pilgu saali. Seal on ääretult vähe publikut.

Seina ääres muljetavad kaks noormest, mõlemal õllded pihus.

Välisukse ees seisab nahkpükstes ja ähvardava olekuuga
turvamees.

Baaris kolistab baarimees.

Baarileti kõrval istub STELLA (20). Tal on jalas tumedad
lõhkised piksid ning seljas legendaarse rokkbändi kulunud
t-säär. Temast kiirgub seksapiilsust ja enesekindlust.

Stellal pöörab ennast lava poole, et Mikko esinemist
jälgida.

(CONTINUED)

INT. ELUTUBA – ÖHTU

Mina seisab keset tuba ning maalib tuiga molbertil olevat teost. Laest rippuv räpane lamp valgustab ruumi vaevaliste kollakate kiirtega.

Mina ärritub, sest ta pole paberil oleva tulemusega rahul, ta rebib pildi molbertilt maha, käkerdab kokku ning viskab maha.

Mina vaatab riite taha varjunud peeglit ning jäab mõttesse.

(Helis kuuleme Miko esitatavat muusikat)

INT. TEHAS – ÖHTU

Miko annab endast parima, et Stellale ja tuimale publikule muljet avaldada.

Publik pole vaimustuses.

Seina ääres seisvad tüübид jätkavad omavahel suhtlemist.

Stella jälgib Miko esinemist, tüdineb siis sellest ära ning pörab Miko esinemisele selja.

Miko uhke olek variseb laval hetkega kokku.

Mikot valgustab lillades toonides valgus.

INT. ELUTUBA – ÖHTU

Mina on riided peegli eest ära kiskunud ning pörnitseb enda peegelpilti.

Pärast pikemat pörnitsemist töösevad Miina suunurgad õrnalt ülesse ja tema siimadesse tekib väikene salakaval säde.

(Helis kuuleme Miko esitatavat muusikat)

INT. TEHAS – ÖHTU
Valgus laval on muutunud siniseks.

Miko superstaarilik hoiak on kadumas. Ta vajub iga hetkega aina rohkem kössi. Esimest korda elus tunneb ta ennast laval halvasti.

Miko tunneb, et ei suuda enam sellisele publikule esineda. Ta otsustab kasutada oma vaimujõudu ning sulub silmad ja kujutab ette, et on suurel rokkontserdil.

Kuuleme taaskord summutatud rahvamasside hõikeid.

Miko esineb tühjale saalile silmad kinni. Ta saab sellest lohutust.

Miko avab silmad ning märkab suureks üllatuseks lava ees, esireas, Minat.

Mina vaatab Mikot salakavala naeratusega.

Miko saab sellest meeletu energiaaengu. Ta tunneb ennast laval taas vabalt.

Miko vaatab uesti Miina pool. Miina tantsib üksinda keset tühja saali. See ei ole ilus tants, pigem kohmakas ja veider, aga samas siiras.

Miko hakkab naerma, ta hakkab laval lausa hullama. Miko teeb kõiki neid lahedaid liigutusi, mida ta oma iidolitel öppinud on.

Valgus laval on muutunud taas punaseks.

Miina tantsib veel pöörasemalt. Vabanedes iga liigutusega ennast vaevavatest pingetest.

Taustal näeme vähest publikut uimaselt vegeteerimas.

EXT. TEHASE KATUS – ÖHTU

Jahe sügisöö. Miina istub tehase katuseel ning vaatab tähistaevest.

Tehase seest on kuulda rokkkontserti müra.

Miko ronib katusele.

MIINA

Kus sa olid? Ma olen mingi 15

minutit siin külmetanud.

Miko istub Miina kõrvale maha ning ulatab talle salvrätikutesse mähitud ja joogikörrega kinni sõlmitud kingituse.

MIKO

Palju õnne!

Miina sõlmib kingituse lahti ning sealult tulevad välja kaks kauni mustriga hõbedast lusikat.

MIKO (cont'd)

Kujutad sa ette – nad ei müügi torti siin rokiklubis! Aga ma sain midagi paremat!

Miko töstab nende ette läbipaistvas plastiktoppis olevad soolapähklid.

MIINA

Ooo! Soolapähklid!

Miina ja Miko hakkavad plastiktopsist lusikatega pähkleid sööma ning tähistaevest nautima. Taevas särvavad tähed, majade katustelt peegeldub kuu valgus.

MIKO(O.S)

Ütle mulle, Miina...miks sa selle

maalimisega oma aega raiskad?

MIINA(O.S)

Ah?

MIKO(O.S)

Sa oled ju tegelikult sündind tantsija!

MIINA(O.S)

(naerdes) Ole vait!

MIKO(O.S)

Me võiks bändi teha! Tegelt ka! Miina laulan, sina tantsid...Miko & Miina Mägi...

MIINA(O.S)

Mingit paremat nime oleks vaja...

MIKO(O.S)

Mägilased!

MIINA(O.S)

Eii, midagi rahvusvahelist!

MIKO(O.S)

Miko & The Two Disabled Dragons?

Miina hakkab südamest naerma. Miko ka.

MIKO(O.S)

Mulle meeldib! Miko & Kilekott...

MIINA(O.S)

Mis Miko?!

Lihatsalt...Kilekotid...

CONTINUED:

6.

MIKO(O.S)

The Kilekotid!

MINA(O.S)

The Kilekotid!

THE END.

FADE OUT.

82

RAINER ELHI

Miko - Just 19-aastaseks saanud noormees, kes on kolinud õega Tallinna, et alustada ülikooliõpinguid. Armas tab ja kirjutab muusikat. Stiililt rock'i poole, nahktagi jms. Stereotüüpsele üliõpilasele kohaselt vähenöudlik keskkonna osas, on kolinud, kuid lahti pakkinud vaid olulisima - vinüülimängija ja kitarri. Kolinise tagajärvel on ta elus uus olukord ja eelnevate suhete muutumine, Miko püüab ennast kehtestada ja võõranduda minevikust. Ta on uues kohas, uued inimesed, peod, ta ot-sib muutust oma elus, püüdlev täiskasvanuks saamise poole.

MIKO

Miko
kodus

83

Miko
väljas

84

MARIA PAISTE

Miina – Miko ainuke õde. Ar-mastav ja hooliv, tundlik. Väli-muselt Miko moodi. Peab lugu traditsioonidest ja kohaneb muutustega raskemini kui tema vend. Tal on ootus, et traditsio-onid on ka venna elus esikohal. Püüab stabiilsust ja sellepärast hoiab kinni oma ootustest ven-na suhtes. Ta ei taha leppida venna sooviga elus edasi minna ja sellega, et nende suhe võib seeläbi muutuda. Muutuda ja leppida teise muutumisega on talle raske, sest uuega kaasneb tihtilugu hirmutav teadmatus. On oma eluga rahul, ei arva et peab kolimise ja uue keskkonna pärast end muutma või oma pi-dutsema et end kehtestada.

MIINA

Miina
Kodus

85

Miina
"väljas"

MARIA PAISTE

86

MARIANN TAMMARU

Stella - Miko silmarõõm. Avatud ja soe inimene. Hea suhtleja, ei taju sotsiaalseid piire ja on väga (mõneti liiga) seltsiv ja avatud. Majanduslikult hästi kindlustatud. Täiesti teisest maailmast ja elustiilist kui Miko ja Miina.

C
O
N
T
R
A

Stella

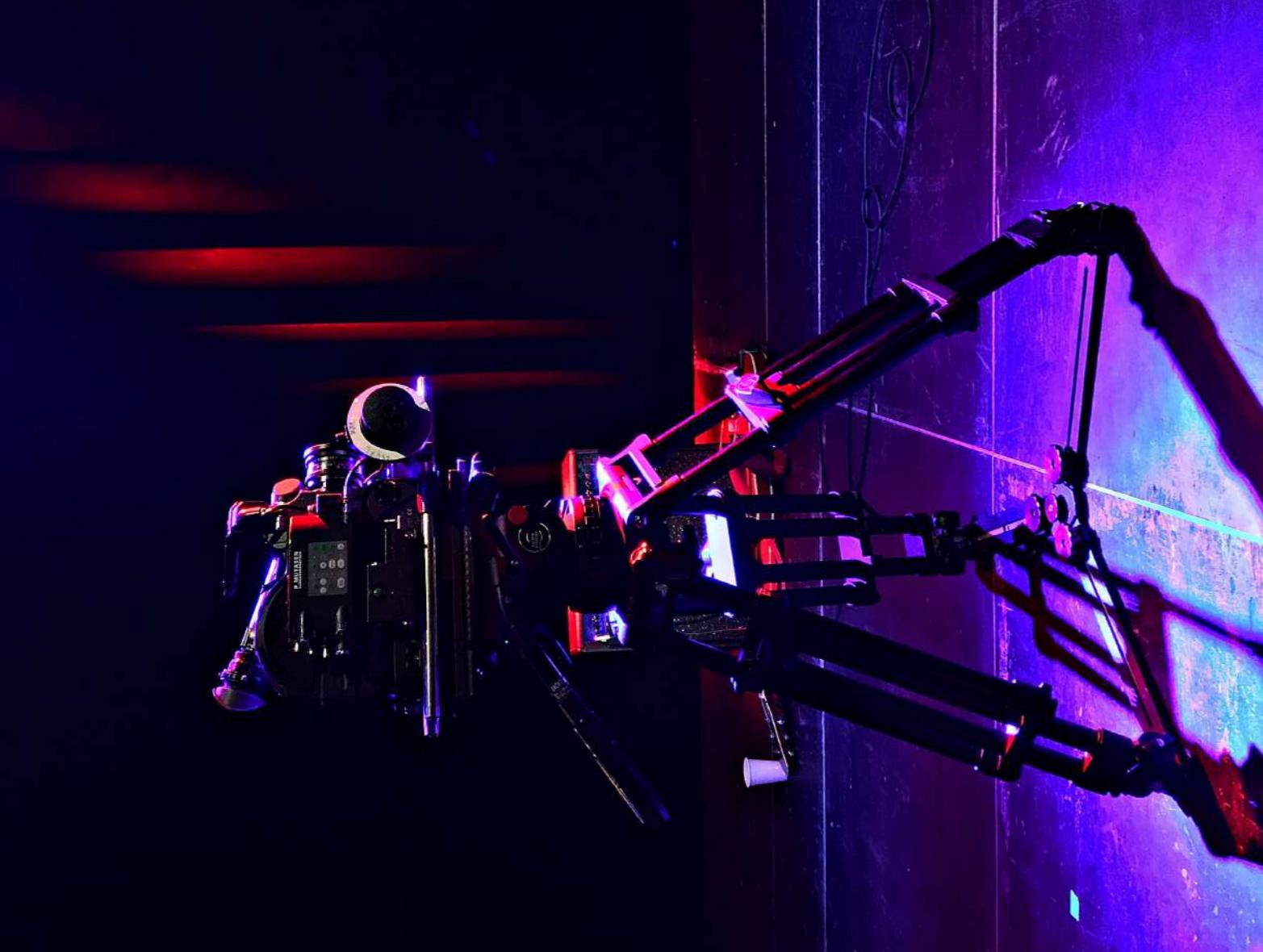
87

Stella

TAGASILUKATUD

MEESKOND

Režissöör: JANELI PELSKA

Stsenarist: MATIIAS VIIKING OJAVESKI

Produtsent: INGER PÖDER

Operaator: MARTIN LAURI

Kunstnik: DORIS ALTMETS

Helirežissöör: ANNA-MARIA JAMS

Monteerija: JOHANNA MARIA VILGATS

Pikkus: 09:00 min

100

SÜNOPSIS

Kiirnuudlitest tüdinud Henri satub ühte urkasse sööma, kuid selgub, et tal pole raha, et 3-eurost burgeritki osta. Enne kui Henri lahkuda jõuab, leiab ta põrandalt 20 eurot, mida ta üritab apaatsele baaritudrukule tagastada. Henri kohmetus viib aga selleni, et ta tellib leitud rahaga toitu ning kui kohale ilmub meeletehitel tüdruk kadunud raha otsides, peab Henri leidma viisi kuidas tühjast kõhust olenemata üles tunnistada.

101

INGER PODER, PRODUTSENT

Millal algas töö esimese lühifilmi tarbeks? (Võtted sügis 2017)

Töö stsenaristi Matiasega algas juba esimene öppeaasta lõpus, kui John Bernstein tuli meile stsenariumi arendamise töötuba andma. Siis hakkasid arenema esimesed ideed, mõtted ning ka esimene mõttedraft. Töötuba oli intensiivne ja aitas kindlasti hoogu juurde anda stsenariumi esimesele arendamisele.

Kelle lugu stsenariumis kasutati?

Lugu on peamiselt inspireeritud ikkagi Matiase elus juhtunud olukorrast.

Kas stsenarium muutus pigem aeglaselt ja vähe, või palju ja kiiresti?

Ma pigem ütleks, et stsenariumis liiga suuri muudatusi ei tulnud kordagi, pigem oli tegu mõtete ühele või teisele poole kallutamise ja katsetamisega, detailide väljajoonistamisega.

Kuidas meeskond moodustus?

Esialgu olime Matiasega kahekesi stsenariumit arendamas, aga üsna ruttu liitus meiega Janeli, kuma ise pakkusime talle välja, et ta võiks meiega koos seda filmi teha. Ülejäänud meeskond tuli kuidagi loomulikult meile juurde protsessi käigus.

Kas võtetel juhtus midagi ootamatut, millega ei osanud arvestada?

Võtted sujusid väga hästi ja midagi suurejooneliselt ootamatut ei olnud, ainus lahtine asi vöttesse minnes oli meie ekstrate situatsioon. Neeme külas, kus me filmisime, läksime päev enne ekstrate stseeni küla peale inimesi otsima, kes oleksid nöös olnud, järgmisel päeval aga selgus,

et nöösolijad siiski ei saanud tulla ning siis tegime ületee asuvas poes kiircastingu ning saime neli kohalikku omale ekstrateks. Kõige parem oli aga see, et nad olid kõik omavahel sõbrad, võtsid kaasa omale lauale veinipudeli ning olid sellevõrra kannatlikumad ka kohapeal.

Milliseid probleeme tuli loo arendamise, filmivõtete ja järeltootmisse ajal ette? Kuidas need lahendasite?

Meie meeskonnale oli kõige problemaatilisem õige lokatsiooni leidmine. Tagantjärgi vaadates võiks öelda, et me ei tegelenud sellega piisavalt intensiivselt või siis ei osanud hinnata, kui palju tööd lokatsiooni saamine vajab. Lõpuks umbes kaks nädalat enne võtteid saime koha kinnitatud. Postproduktsoonis oli peamine mure mõne detaili juurde filmimine ja selle laborist kättesaamine, mida mitmel põhjusel pidime ootama nii kaua, et hindamiseks me seda kätte ei saanud. Tegime kolm päeva enne hindamist lõpuks otsuse, et nüüd ei saa enam loota ning peame need detailkaadrid digikaamerale üles võtma, sest hindamisele me ilma nendete minna poleks saanud. Leidsime kiirelt koha, kus need kaadrid filmida ning saime hindamise ajaks vähemalt needki kaadrid filmi.

JANELI PELSKA, REŽISSÖÖR

Mis on filmi peamine idee?

Endale kindlaks jäämine kõigi raskuste kiuste - seda eriti olukorras, kus keeruliste, ent õigemate otsuste kõrval on ka nii palju lihtsamaid-mugavamaid variante.

Kui suur oli sinu side looga?

Omajagu suur. Ühelt poolt on meil kõgil aeg-ajalt tarvis vastu võtta otsuseid, mis ei ole ülemäära meeldivad, teiselt poolt olen minagi omajagu pättusi pisut nooremana korda saatnud.

Mis hetkel sa esimest korda stsenaariumit lugesid?

Eks ikka siis, kui stsenarist esimeese versiooniga valmis sai.

Kas lugu muutus stsenaariumi arendamise käigus palju, kui jah, siis kuidas?

Mitte ülemäära palju - loo tuum oli meil algusest peale sama. Eelkõige muutus loo täpsus, tegelased ja kogu targuste koreograafia. Ka lõpplahendusi arutasime omajagu palju läbi - kas Henri tunnistab üles või mitte, kasbaaritudruk on ikka varas, kas me paljastame töelise varga või mitte, kuidas me paljastame töelise varga jne.

Milliseid probleeme tuli ette loo arendamise, filmivõtete ja järeltootmisse ajal? Kuidas neid lahendasite?

Üks suur probleem oli minu ihnus filmilindiga, mistöttu materjali sai nii minimaalselt üles võetud, et monteerimisega oli hiljem omajagu raskusi. Selle probleemi lahendas monteerija Johanna Maria, kes tegi kõik maailma akrobaatikalükked ära, et midagi sellest materjalist ikka kokku panna. Teine probleem oli võttekohaga, mis ütles meile nädal enne võtteid ära. Aga panime pead-jalad kokku ja leidsime uue.

108

Kindlasti jäi vajaka ka oskusest näitlejaid juhendada, nad panid väga palju oma loomuliku rasva pealt.

Mida oleks tagantjärgi möeldes võinud paremini teha? (Nii filmi tootmise protsessi, meeskonnatöö kui ka filmi enda puul)

Mida ei oleks?

Kui sarnane on filmi lõpp-versioon sellele, mis sul mõttes oli?

Mul ei olnud väga kindlat nägemust selle filmi osas kuni lõpuni, mõttelis olev versioon muutus iga uue stsenaariumi, nähtud filmi või muu mõjutusega. Küllap seal kõik järjekindlustust sisse tuli. Kindlasti öpetas see projekt seetõttu ka rohkem visualiseerima, et lõppversioon ei ilmuks alles lukus montaažireaga silme ette, vaid asuks end ilmutama juba stsenaariumit lugedes.

109

FADE IN:

INT. VANA SÖÖGIKOHT – PÄEV

HENRI (20) mahub oma pea sisse pistas.

Ukse tagant piiludes näeb Henri odava ja mahajäetud väljanägemisega üldiselt tühja söögikohata. Terve tuba ragiseb nagu see võiks iga hetk kokku variseda. Kaugel seisna äärtes istuvad mõned üksikud kummalised inimesed endamisi. Henri näeb leti taga seina peal pilti isuäratavast burgerist, millele on kleebitud silt: "Vaid 3 eurot!"

Henri teeb krigiseva ukse pärami lahti. Ta kannab lihtsaid riideid, jalas teksad, seljas jakk ja seljakott. Ta hakkab ragiseval pörandal teisel pool tuba oleva leti poole kändima. Henri könnib, pilk pörandal, mööda lauast millel on kaks kandikut täis mustasid nöusid, ühel kandikul kõik söödud, teisel enamik alles. Ta jõuab leti ette, mille tagant tuleb köögiuksest välja BAARITÜDRUK (20), käes hari ja kühvel. Baaritüdruk on tumedate ning vähe korras hoitud riiete ja juustega.

HENRI

Vab --

Henri lause jäab poolikuks, kui baaritüdruk viskab harja ja kühvli letile. Baaritüdruk tuleb leti tagant ja läheb Henrist mööda, talle tähelepanu pööramata. Henri pilk jälitab teda.

Baaritüdruk jõuab laua juurde, millel on koristamata nöud ja Henri pöörab ümber leti poole ja võtab rahakoti välja. Baaritüdruk saabub koos kandikute ja tüdinud pilguga leti taha Henri ette.

HENRI (CONT'D)

Vab --

Baaritüdruk paneb kandikud pauguga letile.

(CONTINUED)

HENRI (CONT'D)

... kas ma voin ühe selle 3 eurose
burgeri saada?

BAARITÜDRUK

Tead, ei või.

Henri hetkeks vaatab segaduses baaritudrukut, jõuab arusaamisele ja siis piinlikult naeratab. Baaritudruk ohkab endamisi ja lükkab Henri ette kaardimakse aparaadi.

Henri võtab rahakotist ISIC pangakaardi ja sisestab aparaati, toksib sisse koodi ja vajutab vastuvõtvat nuppu. Masin tegutseb ja laeb, kuni tuleb ette tekst: "Tagasilükatud".

Henri jäääb lootusetult kaardimasinat vaatama. Baaritudruk võtab aparaadi tema eest ja ulatab Henrile kaardi tagasi.

Henri pöörab ümber ja hakkab nöordinult ukse poole liikuma, kui ta jäääb ühe sammu peal seisma. Ta vaatab enda jalat alla ja näeb üht 20 eurost rahaühikut. Ta võtab 20 eurose kätte ja leiab kõrval tšeki, mille ta samuti võtab.

Henri läheb tagasi leti juurde, käes 20 eurot ja tšekki. Baaritudruk, nähes, et Henri läheneb, lükkab ruttu kandiku enda eest veidi kõrvale.

HENRI

Vab --

Baaritudruk tömbab Henriilt 20 eurose käest.

BAARITÜDRUK

Tuleb ikka see sama?

HENRI

Mis asi?

Baaritudruk viatab tüdinud ilmega enda selja taha seinale.

Henri seepeale pöörab pilgu seinale ollevale pildile isuäratavast burgerist ja jäääb seda mõtlikult vaatama.

Henri kortsutab tšeki enda käes kokku ja paneb taskusse.

HENRI (CONT'D)

J-jah... see sama.

Baaritudruk arveldab ja lükkab letil Henri ette ülejää nud raha, suures osas müntides ja sentides.

Henri vaatab baaritudrukut, kes viitab enda kõrval olevale tühjale klaasist tipitopsis. Henri kartlikult paneb 1.0 sendise tipitopsi. Ta liigub ülejää nud raha rahakotti toppides leti kõrval lähima laua juurde ja istub. Tool tema all RAGISEB. Samal hetkel kõlab KRIGISEV UKSE AVAMISE HÄÄL.

Henri vaatab ukse poole ja näeb sisse jooksvat sassis ning värvitud punaste juustega, uhke mantli ja käekotiga ning kena välimusega MARILIT (22).

HENRI (CONT'D)

Kas... kas ma...

Baaritudruk hakkab koos kandikutega leti taga köögikuks poole liikuma. Marili märkab teda.

MARILI

Hei kuule!

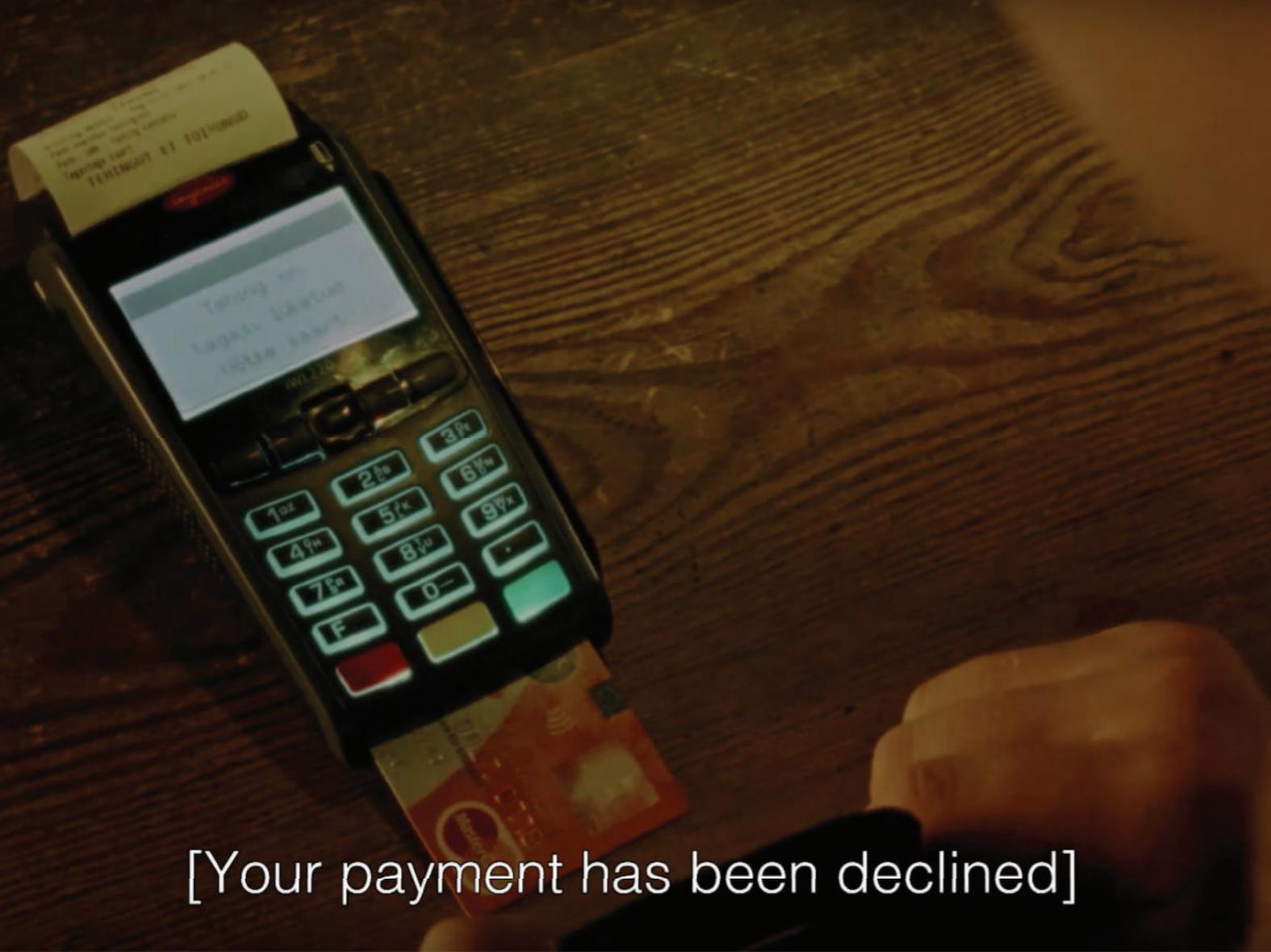
Baaritudruk jäääb seisma ja pöörab Marili poole. Henri jälgib neid.

MARILI (CONT'D)

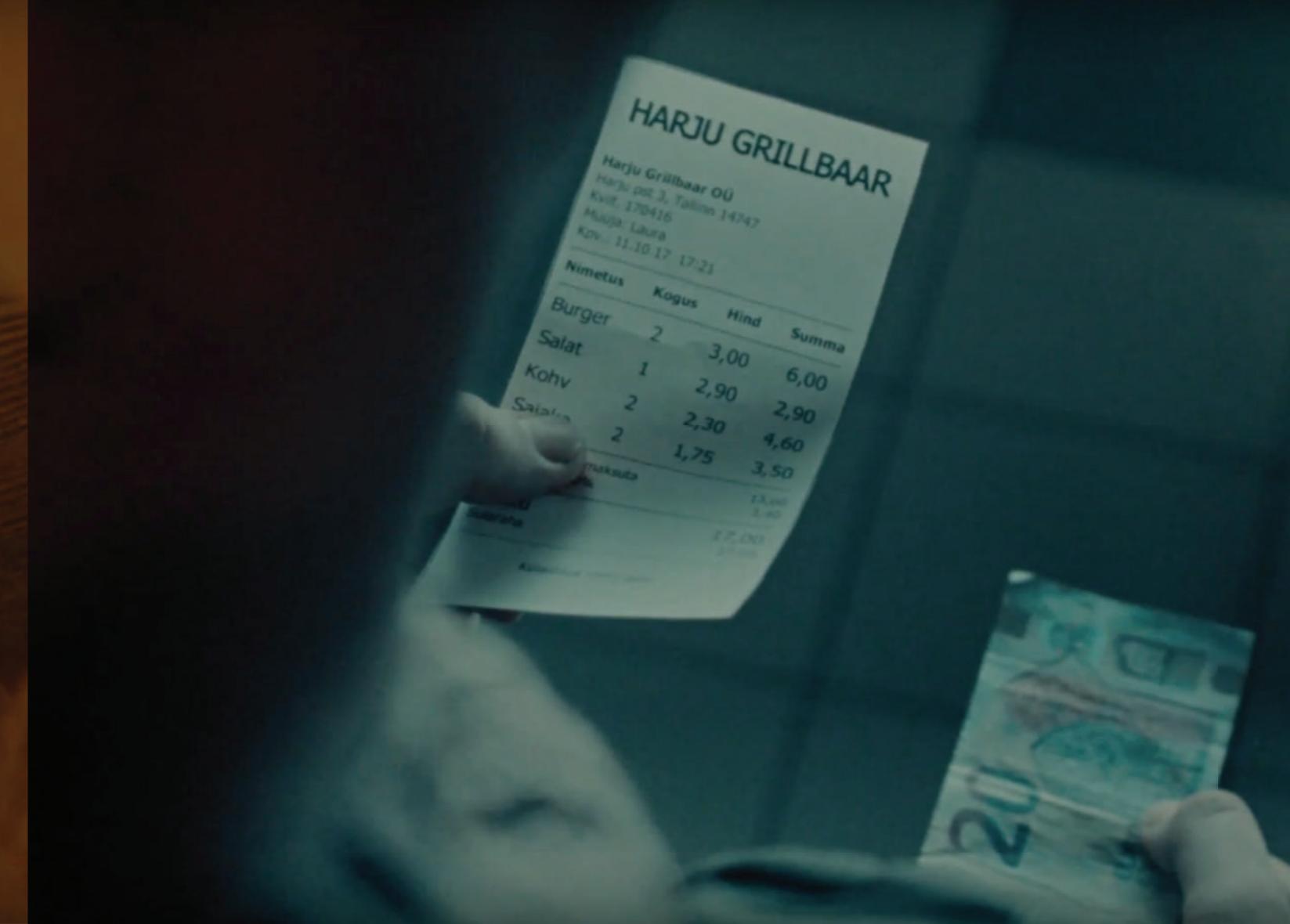
Sa nägid mind mu isaga seal enne istumas eks? Noh, mul jää vist midagi sia. Ma arvasin, et panin selle taskusse aga --

Marili jutu ajal vaatab Henri küsitlevalt kõrvallaua poole.

BAARITÜDRUK

[Your payment has been declined]

Ma pole midagi leidnud. Aga kui tahate jäätta aruande kadunud esemetest, siis võite hellis --

MARILI

Ei-ei ma räegin rahast.

Henri pöörab äkkiliselt pilgu Marili poole. Marili märkab kandikuteil olevaid musti nõusid.

MARILI (CONT'D)

Oota. Tule lähemale.

Baaritudruk läheneb ettevaatlikul sammul Marilile.

Henri võtab taskust välja tšeki ja voldib selle lahti.

MARILI (CONT'D)

Need olid meele nõud.

HENRI

Oota.

Marili pöörab oma raevuka pilguga ümber Henri poole.

MARILI

Ära sega vahel.

Henri vaatab kuidas Marili pöörab tagasi ja krabab baaritudrukult kandiku ja hakkab nõude vahelt otsima.

Marili ei leia sealt midagi ja annab otsimisega alla. Marili pöörab oma raevuka pilguga baaritudruku poole.

MARILI (CONT'D)

Sina võtsid selle.

Henri tõuseb äkkiliselt püsti ja hakkab taskust rahakotti võtma, kuid tool millel ta istus kukub ümber. Henri kohmakalt

tõstab tooli enda taga püsti ja pöörab tagasi raevuka pilguga Marili poole.

HENRI

Ta... ta ei võtnud midagi.

Henri liigutab käe tasku poole, et rahakotti välja võtta.

MARILI

Muidugi võttis, lihtsalt vaata teda... ja...

MARILI (CONT'D)

... noh see nõud ja...

Baaritudruk võtab kandlikud ja liigub köögivõtse poole.

MARILI (CONT'D)

Ei-ei püsí seal!

Marili hakkab leti taha liikuma. Baaritudruk jääb seisma ja selle peale jääb Marili ka.

Marili pöörab tagasi Henri poole. Henri raputab Marilile eitavalt pead. Marili vaatab segaduses ringi söögikohas.

Henri märkab kõikide klientide pilke Marilit jälgimas.

Marili astub tagasi ja läheb leti ette taburetile istuma. Ta jääb baaritudrukut pingsalt vaatama.

Baaritudruk vaikselt tagurpidi liikudes väljub köögivõtkest.

Marili jääb istuma, pilguga köögivõksel ja käed risti letil.

Henri näeb kuidas kauguses kliendid oma pilgud ära pööravad ja siis vaatab Marilit, kes näntavalts nuttu tagasi hoibab.

Henri vaatab välisust ja siis burgerist pilti seinal.

Henri läheb ja ulatab Marilile salvrätiku. Marili võtab kiire

käega salvrätiku kätte ja pühib pisarad ära.

MARILI (CONT'D)
Ma ootan kuni ta üles tunnistab...
Ma olen mõistlik inime --

Marili hakkab nutma, Henri ulatab Marilile uue salvrätiku.

HENRI
Aga, sa ei saa lihtsalt oletada --

Marili nuuskab salvrätikusse.

MARILI

Ma tean küll temasuguseid. Nad koristavad kõik raha kokku, mis nad leiavad ja nimetavad seda tipiks.

Henri vaatab tipitopsi nende kõrval, milles istub üksik 10 sendine.

HENRI

Aga --

MARILI

Mida sa tahad minust?

Henri vaatab seinapealset piltri burgerist ja siis Marilit.

HENRI
Ma lihtsalt tahan aidata.

Marili jäääb köögiku poole vaatama. Henri sätib taburetti

Marili kõrval ning istub sellele. Tabureet RAGISEB.

HENRI (CONT'D)
Kas see raha on tödesti nii tähtis?

Marili pöörab tabureetil äkiliiselt Henri poole, silmad märjad nutmisest.

MARILI

Jah, tead on vot töesti.

Henri jäääb mõtlikult Marilit vaatama, kui Marili sätib end tabureetil tagasi köögiku poole ja ta mantli taskust kukub sünnipäevakaart välja põrandale.

Henri hakkab kummardama sünnipäevakaardi järelle, kuid peatub ja jäääb küsitlevalt seda vaatama. Marili töstab kaardi üles.

HENRI
Sul... sul on sünnipäev?

Henri näeb kuidas Marili vaatab enda käes olevat kaarti.

MARILI

Muidे see raha oligi ühe teise sünnipäevakaardi vahel... noh kui sa töesti tahad otsimisega aidata.

Henri pöörab mõtliku pilgu kõrvale põrandale. Marili vaatab ka kõrvale ja pomiseb endamisi.

MARILI (CONT'D)

Aga äkki see kukkus välja... .

Henri pöörab pettunult tagasi Marili poole. Marili kattsub oma laia taskut ja töuseb äkiliiselt püstsi.

HENRI
Kuhu sa lähed?

MARILI

Tead, sul võib täitsa õigus olla.

Äkki see jää hoopis kuhugi... .

Marili jutu ajal vaatab Henri närviliselt kauguses olevaid kliente pahurate pilkudega enda poole vaatamas. Marili hakkab enne lause lõpetamist ukse poole liikuma.

HENRI
Palju õnne sünnipäevaks!

Marili pöörab Henri poole.

MARILI

Hea sünnipäev ka... aga aitäh. Ja kui leiad midagi, siis anna teada.

Henri hakkab midagi küsimaa, kuid Marili pöörab tagasi ümber ja liigub edasi ukse poole.

Henri pöörab leti poole tagasi. Tema ette on ilmunud baaritudruk, kes paneb Henri ette letile taldrikul isüäratava burgeri. Henri pilk püsib burgeril. Henri võtab end kokku ning pöörab äkiliselt kogu kehaga tagasi Marili poole.

HENRI

Oota!

Marili jääb krigisevat ust lahti tehes seisma. Henri selja tagant, leti alumiisest osast võtab baaritudruk peidus olnud sünnipäevakaardi.

Marili paneb krigiseva ukse tagasi kinni ja pöörab ümber. Ta märkab baaritudrukut ja ta ilme muutub kahtlustavaks.

MARILI

Oota!

Marili hakkab kiirustama tagasi leti poole. Baaritudruk paneb sünnipäevakaardi taskusse, pöörab selja ja liigub köögiku poole. Baaritudruk jõuab köögiukseni ja Marili leti ette.

HENRI

Mina varastasin su raha.

Marili ja baaritudruk jäävad seisma ja pööravad Henri poole.

HENRI (CONT'D)

Ma lihtsalt tahtsin vahelduseks hea, soaja kõhutäie süüa, midagi mis pole kiirnuudlid. Fakk, ma vihkan kiirnuudleid. Kui palju kuradi...

Marili ilme läheb kahtlustavaks.

HENRI (CONT'D)

... igatahes, tuli välja, et mu konto on nullis ja siis ma leidsin selle raha...

Henri võtab välia raahakoti ja pillab sealt kõik raha lätile.

HENRI (CONT'D)

Ma töösti vab --

Marili äkiliselt krabab paberriha letil ja hakkab seda lugema. Mündid ja sendid jäävad letile.

MARILI

Mis... mis asi see on?

HENRI

Noh seal oli kõik käkskummend! Osa

sellest läks selle sisse, aga ma --

Henri näitab näpuga burgerile. Marili lükkab burgeri taldrikul letilt pörandale, koos sentide ja müntidega. Burger läheb laialti ja taldrik läheb kildudeks.

Henri märkab, et kõik ümbritsevad kliendid vaatavad teda.

MARILI

Debililik, mul oli seal mingi

kakssada vähemalt.

Marili paneb paberriha kassa kõrvale ja vaatab baaritudrukku poole, kes seisab köögiku poole.

Sorri.

MARILI (CONT'D)

Baaritudruku ilmest on näha, et ta on üllatunud. Marili pöörab tagasi Henri poole.

MARILI (CONT'D)

(CONTINUED)

Aitäh abi eest...

Mari liigub kiire sammuga ukse poole ja Henri jäääb segaduses põrandat vaatama. Kõlab UKSE KRIGISEV AVANEMINE JA SULGEMINE, millele järgneb UKSE PAUK.

Henri jäääb vaikuses taburetile istuma ja põrandal olevat segadust vaatama, kui ilmub hari, mis tömbab raha ja sodi põrandalt kühvile. Harja ja kühvit kasutab rahulolevalt baaritudruk.

Baaritudruk läheb Henri ette leti taha ja paneb kühvli sodiga koos enda ette. Henri jälgib teda morni pilguga.

HENRI

Palun vabandust.

BAARITÜDRUK

Ah, mis seal ikka.

Henri vaatab kuidas baaritudruk nöpib kühvlist sodi vahelt münte ja sente välja ning üksshaaval paneb tipitopsi.

Henri võtab taskust läbi kortsutatud tšeki ja paneb baaritudruku ette.

Henri pöörab ümber ja tuleb taburetilt maha. Taburet kukub ümber maas oleva sodi peale. Henri hakkab kummardama.

BAARITÜDRUK (CONT'D)

Las olla.

Emotsionidest segaduses hakkab Henri läbi burgeri jääkide ja kildude aeglaseilt ragiseval põrandal ukse poole liikuma.

Henri vaatab jällegi teiste klientide poolte. Ainult üks nendest ikka veel vaatab Henrit. Üks räbalates vanamees, kes julgustava pilguga töstab käe ja hoiab Henrile pöialt.

Henrile tuleb väike rahulolev pilk ette.

Henri teebs krigiseva ukse lahti, astub välja ja paneb enda

järel ukse vaiksest kinni.

FADE OUT.

THE END.

130

VALDEK OTT

Henri - vaene ja kohmetu noormees. Ta pole enda väljendamises just väga hea ning ta kipub üle mötlema. Ta eelistab hoiduda igasugusest konfliktist ja tal on raskusi tähelepanu keskpunktis olemisega. Henri on lihtne inimene, kes ei soovi kunagi kellelegi halba. Ta on abivalmis ning heade kavatsustega ning kui ta midagi valesti teeb, siis ta ei suuda endale andestada. Ta kipub olema kohmakas ning sellega endale probleeme tekitama.

131

VILLAMINE KAM
- PARKA
TEKSAD
RIDESET KOTT
TAVAKUSED,
PUUVILLAJE

132

ANNABEL TANILA

Baaritudruk - tuim ja endasse hoidev. Teda eriti ei huvita, mida teised temast arvavad. Enda välimusega ta vaevu tegeleb, tegelikult tegutseb ta aktiivselt, et mitte tegeleda. Ta on väga isekas ning ta teab, et ta seda on. See tuleneb tema konkreetsest ning pessimistlikust maailmavaatest. Ta ei kahetse oma tegusid ning kipub olema pisut impulsiivne. Tema esmamulje köigist on negatiivne ning eriti ei meeldi talle rikkad ja ülbed inimesed.

BAARITÜDRUK

133

134

MARIANN TAMMARU

Marili - impulsiivne ja otsekohene inimene. Ta kipub tegutsema ja ütlema asju välja, enne kui ta jõuab mõelda. Ta näeb palju vaeva hea välimuse nimel. Ta valetab endale ning kipub endale vastu rääkima. Ta ei soovi teistele otseselt halba, kuid ta peab mitmeid inimesi endast kehvemaks ning ta ei suuda enda sõnu kontrollida. Olenemata kuidas Marili käitub, elab ta mitmete kahetsustega ning tihti ei meeldi ta ka iseendale.

MARILI

135

PEHME RIIDEST MANTEL
SALL
PUNVILJANE / PULI
PI
TEKSAD
TÄNDABEVÄI COWBOY

SÖLM

MEESKOND

Režissöör: TERESA VÄLI

Stsenarist: MIRJAM MIKK

Produtsent: AILI MAARJA

Operaator: INGVAR TOOMAS HEAMÄGI

Kunstnik: BRIGITA VIIK

Helirežissöör: SIIM SKEPAST

Monteerija: KAUPO MUULI

Pikkus: 07:58 min

148

SÜNOPSIS

Igaühe elus tuleb ette hetki, mis muudavad köike. Hetki, mis ootamatult lihtsalt juhtuvad ning meie praeguse hetke kummuli pööravad. Kaugusest ning harvast kokkupuutest hoolimata armastab Saara oma isa väga. Isa sünnipäeval otsustab tüdruk teda üllatada ning läheb maamaja isale külla. Kohale jõudes on maja aga tühi ning isa purjekas merele viidud. Isa saabumise ootuses valmistab tüdruk tolle tulekuks ette. Saara üllatuseks ei ole mees, kellega tüdruk end silmitsi leiab aga see, keda ta ootas.

149

ALI MAARJA MÄENIIT, PRODUTSENT

Millal algas töö esimese lühifilmi tarbeks? (Võtted sügis 2017)

Minu jaoks algas töö sügisel umbes sepembri keskpaigas

Kelle lugu stsenaariumis kasutati?

Meie stsenaristi isiklikku lugu.

Kas stsenaarium muutus pigem aeglaselt ja vähe või palju ja kiiresti?

Stsenaarium muutus alguses ehk kardinaalsemalt, lõpuperiodil stsenaarium oluliselt ei muutnud, lisandusid ja asendusid vaid üksikud vähesed asjad.

Kuidas meeskond moodustus?

Meeskonna moodustamise juures oli minu jaoks kõige olulisem, et oleks hea kamp koos, seega sai väga hoolikalt valitud just inimtüübi põhiselt, keda me enda meeskonda sooviksime. Tulemus kinnitas, et selline lähenemine oli õige.

Kas võtetel juhtus midagi ootamatut, millega ei osanud arvestada?

Mul läks poole võtte pealt auto katki, me asusime Käsmus, seega tagasi ma enda autoga ei saanud ja pidin puksiiri tellima.

Milliseid probleeme tuli loo arendamise, filmivõtete ja järeltoomise ajal ette? Kuidas need lahendasite?

Loo arendamise juures ma nägupidi ei olnud. Filmivõtetel oli minu jaoks suurim probleem AD'ks olemine samaagseks produtsendiks olemisega. Järeltootmises on nagu ikka, asjad ununevad ja venivad, kogu tiim on juba väsinud, ent sellest hoolimata ei täheldanud väga suuri probleeme ka järeltootmises. Kogu selle filmi protsess oli tegelikult väga mõnusalt ja pingevabalt kulgev.

TERESA VÄLI, REŽISSÖÖR

Mis on filmi peamine idee?

Lapsepõlve lõppemine, mis on alati ülekohtune ja järsk. Püüdsime tabada hetke, kus pole ka parema tahtmise korral võimalik endast üle olla. Inimlik enesekeskus. See hetk, kus tead, et käitud valesti, aga teed seda ikka, sest laine lööb üle pea.

Kui suur oli sinu side looga?

Päris suur. Samastusin selle loo peategelase olukorra ja käitumisega palju, ehkki stsenaaristile oli lugu isiklikum. Eeskätt oli ühisosa see tunne loo keskmes. See oli meie jaoks köige olulisem.

Mis hetkel sa esimest korda stsenaariumit lugedesid?

See oli vist 15.juuli 2017, kui valmis esimene draft.

Kas lugu muutus stsenaariumi arendamise käigus palju, kui jah, siis kuidas?

Muutus päris palju, eriti esimese ja teise draft'i vahel, kus vahetusid nii tegelased kui tegevuskoht. Siis vahepeal oli hunnik draft'e üsna väikeste, aga siiski ouliste muutustega ja lõpus nädal enne võtteid pidime köik plaanid ümber tegema ja uue stsenaariumi kirjutama, et võttekoha muutustega kohaneda. Selleks hetkeks oli aga lugu oma tuumas meile nii selge, et tegelikult joudsime kohati ehk isegi paremate lahendusteni.

Kuidas näitlejaid võtetel juhendasid ja motiveerisid? Kuidas töö nendega sujus?

Näitlejate juhendamise kohapealt oli mu töö selle filmiga ilmselt köige nõrgem, olin ametis köikvõimlike muude asajde lahendamisega ja jätsin nad kahjuks vajaliku hooleta. Ega ma ei saanud aru ka mida ma teen või mida tegema pean, aga õppisin sellest kogemusest kiirelt ja palju. Nemad ise olid väga koostööalid ja toredad!

156

Milliseid probleeme tuli ette loo arendamise, filmivõtete ja järeltootmisse ajal? Kuidas neid lahendasite?

Arenduse ajal oli vast köige suurem probleem võttekohtade vahel pendeldamise ja nöudlike tingimustega kohanemine võteid planeerides. Kuna pikalt oli plaanis filmida purjeka peal, väga kitsastes oludes, siis seal lahenduste leidmine, mis toimiksid, oli väga keeruline. Reaalsus ja kujutlus ei tahtnud kokku sobida.

Võtete ajal tundus, et köige keerulisem oli pidevalt muutuv valgus ja ilm, kuna meil olid peamiselt välivõtted. Tagantjärele vaadates oli suuremaks probleemiks kiirustamine, mille tingis see valguse pärast muretsemine. Nii mõni asi, mille selle kiirustamise tõttu ohverdasime, oleks sellele filmile väga vajalikud olnud ja tulemus oleks saanud oluliselt parem. See, et hakkasin ise liiga palju praktiliste küsimustega tegelama, selle asemel, et võidelda sisuliselt öige tulemuse eest, oli vale otsus. Järeltootmises olid peamisteks keerukusteks vähene materjal ja seega vähene mänguruum, mis samuti selle kiirustamise tingitud oli. Eriti probleemne oli dialoogistseen, kus toimub oluline emotsionaalne muutus, aga kuna köigest oli nii vähe duubleid tehtud ja need ei tahtnud omavahel kokku sobida, sai sellest dialoogistseenist filmi nõrgim lüli, milles oli äärmiselt kahju. Önneks oli montereerijal piisavalt kannatlikkust ja leidlikkust, et sellest vähesest materjalist maksimum välja tömmata ja ootamatult hea lõpptulemuseni jõuda. Heliliselt oli köige keerulisem ADR'i töölestaamine, et pealeloetud tekst usutavana möjuvaks teha. Selle pusimise käigus ilmnnes oluline õppetund, et mõnikord vähem on parem, ületötlemine võib teha rohkem kahju kui head.

Mida oleks tagantjärgi mõeldes võinud paremini teha? (Nii filmi tootmise protsessi, meeskonnatöö kui ka filmi enda puhul)

Võtta aega, võidelda selle nimel, mis on oluline. Kommunikatsioon ja aeg. Mölemat mõistet õppisin selle filmi käigus teisiti ja oluliselt paremini tundma, kasutama, mõtestama.

157

Kui sarnane on filmi lõpp-versioon sellele, mis sul möttess oli?

Ootamatult sarnane! Arvestades seda, kui palju tundus, et oma algsest kavatsusest jooksvalt ohverdasime, leidsime mölemad stsenaristiga, et lõppudelöpuks saavutasime üsna täpselt selle, mida olime oma esimesel kohtumisel sihiks võtnud. Köige olulisem oli kohal. Ja see tunne, mis oli meile köige tähtsam, see hetk, mida tahtsime väljendada, ongi see film. Köige üllatavam oli minu jaoks see, kuidas kõik osakonnad selle sihi nimel töötasid, ilma, et ma oleksin osanud seda sihti kuigi hästi edastada. Küllap seal oli see siis sisse kirjutatud. See lugu tahtis olla just see.

FADE IN:

INT. MAAKODU TUBA – HOMMIKUPOOLIK

Veripunased heeliumõhupallid katavad kogu väikese toe laealuse.

SAARA (19) istub laua taga ning õhupallide näörid ripuvad ta ümber. Ta hoiab käes punasesse kreppaberisse hoolikalt pakitud karbikest ning on parajasti ametis pakikesele sõlme tegemisega.

Tal on seljas suur villane meeste kampsun, millesse ta upub. Juuksed on tal lahti ning kergelt tuulest sasitud ja põsed õhetavad. Saara seljatauguine on kaetud väikeste mementodega ning seal on igast vidinaid ja mängusaju. Kulunud, kuid samas puutumatud, nagu oleksid nad terve igaviku samas kohas asetsenud.

Sõlm on keeruline ning tüdrukul ei näi see välja tulevat. Ta harutab seda mitu korda lahti ja proovib siis jälle uesti siduda. (sõlme tüüp – Teresa)

Saara meeleeolu on kergelt ärritunud, kuniks tal viimaks sõlm önnestub. Ta asetab kingi lauale, töuseb piisti ja vaatab aknast tuulise mere poole.

Kalda poolle on väikesel purjekal triivimas PUNASES TORMIJOPESS. Saara jälgib veidi aega naeratades vaatepilti, kuid kui purjekas hakkab kaille joudma, tuleb Saaral tuhin sissee.

Tüdruk võtab tooli seljatoel oleva kollase tuulejope ja paneb selle selga, samal ajal jälgides punases tormikas meest.

Ta läheb siis oma pungil selljakoti juurde, mis nurgas ning hakikab koti sisus tuhnima, paljastades erinevaid asju, mis ta kaasa pakkinud. Sokid, körvaklapid, kapsaks loetud raamat.

Taga on näha kahte fotot – üks tumedate juustega tüdrukust ja teine kohevate juustega pojast.

Omaette häälletult pobisedes, tömbab siis kõige põhjast ülejäänud asjade alt välja halli sallit ning mässib selle

(CONTINUED)

CONTINUED:

2.

endale ümber.

Seejärel haarab ta kätte paar punast õhupallit ning suundub toast välja.

EXT. KAIPEALNE – VARAJANE HOMMIKUPOOLIK

Mees punases tormikas, kapuuts üle pea tömmatud, voldib kai peal fokat kokku.

Samal ajal läheneb talli selja tagant Saara, käes väike kimbuke veripunaseid õhupalle.

Dekil on tuuline ning Saara tõmbab endal samuti kapuutsi üle pea. Õhupallid ta käes laperdavad üksteise vastu.

Saara näole ilmub mänguline muie ning tormates mehele seljataha, paneb oma käed, koos õhupallidega talli ümber.

SAARA

Palju õnne, issi!

Selle peale ehmatab noormees, FELIX (19) ning pöörab end otsemaid ümber.

Saara võtab oma käed poisi ümbert ning kimp punaste õhupallidega lendab taevasse.

Mõlemad vaatab hetkeks õhupallidele järele ning siis kohmetult üksteisele otsa. Seistes vastakuti, näod kapuutside sisse ära kadumas.

Saara punastab ning pistab käed ruttu tasku.

SAARA (CONT'D)

Vabandust.

FELIX

Saara?

Saara vaatab hetkeks Felixile otsa, kuid ei vasta. Seejärel

vaatab Felixist mööda purjeka poole.

Felix võtab kapuutsi peast.

FELIX (CONT'D)

...Oled sa Saara?

SAARA

Kes...Kuidas sa mu nime tead?

Felix pühib oma parema käe kiirelt püksisääre vastu. Lausudes erksalt ning ootusärevalt.

FELIX

Mina olen Felix.

...ta on sinust rääkinud...isa...

ütles, et tulid ka täna. Arvasin, et jõuad hiljem, ei oleks tahtnud sind ehmatada nimoodi.

Felix ulatab näerataides Saarale tertituseks käe.

SAARA

Mis isa? ...Minu isa? Kus ta on?

Felix ehmub Saara vastusest ning langetab käe. Kohmakalt ning üritades oma häialetooni enesekindlana hoida.

Felix otsib, mida Saarale veel öelda.

FELIX

Ta läks linna treilerit tooma.

Tööstame täna paadi välja.

Saara vaikib. Ta uurib Felixit hetke lähemalt. Saara pilk suundub jopele Felixi seljas ning ta märkab seal ISA NIME.

Felix otsib, mida Saarale veel öelda.

FELIX (CONT'D)

Kui tahad, jõuaksime veel ühe sõidu teha. Hea tul on.

(CONTINUED)

Saara endiselt ei vasta. Seisab vaid ja vaatab tormijopet Felixi seljas.

Felix lausub väbandavalt.

FELIX (CONT'D)

Ma arvasin, et isa on selle juba rääkinud...

Pilk punasel tormikal Felixi seljas.

SAARA

Võta see ära.

Felix vaatab segaduses Saarat.

Saara tömbab kapuutsi peast ära ja vaatab Felixile otsa.

SAARA (CONT'D)

Võta see seljast ära. See EI OLE sinu oma!

Felix vaatab tormijopet enda seljas ning siis Saarat.

Püüdes olukorda leevednada, ütleb heatahtikult.

FELIX

Kuule...külm on ju.

Saara marsib Felixist mööda purjeka juurde, ta ronib purjekale ning otsib pilguga sealt midagi.

Felix korjab kai pealt üles pooleldi kokkulapatuud foka ning järgneb Saarale paadi juurde.

FELIX (CONT'D)

Töesti sorri, et su üllatusse ja kõik ära rikkusin... ma arvasin, et sa tead, et olen su poolvend.

Felix viskab foka purjeka ahtrisse.

Felix hakkab purjekale astuma kuid Saara tuleb talle midaigi enda kaenla allla surudes vastu

Felix taganeb, et Saarale kai peal ruumi teha ning nad jäävad vastamisi.

Saara ulatab talle Felixi pusa.

Felix ei võta pusa vastu.

Saara surub pusa tollle nina alla.

Felixi oleks on tōsine, kuid ta jäääb rahulikuks.

FELIX (CONT'D)
Saara...rahune näid. Ma ju ainult laenan seda.

Nad vaatavad üksteisele otsa. Saara juuksed on sassis ja puhutud üle näo, Felixi juuksed turritavad igas suunas.

SAARA

Millest sa aru ei saa!?

Felix võtab siis sõnagi lausumata tormijope seljast, ulatab selle Saarale, kes ei tösta oma käsi. Felix asetab siis jope kaile maha, võtab Saara käest oma pusa ning möödudes Saarast, astub poiss purjekale.

Saara vaatab hetke ärritunult Felixit, kes tema poolle seljaga olles pusa selga tõmboab ning läheb ja seob siis purjeka sõlmest lahti, viskab otsad paati ja lükkab purjeka kaist eemale.

Felix kaotab peaageu tasakaalu ning vaatab hämmelduses Saara poolle.

Saara seisab nagu kivi, silmad kergelt vesised.

Isa tornikas vedeleb kail nende vahel.

INT. MAAKODU TUBA - HOMMIKUPPOOLIK
Inimtühji tuba on tilliukse, seal saab vaevu ühe sammukeese edasi

(CONTINUED)

CONTINUED:

4.

astuda ja isegi kui tegelikult ei ole seal ülemäära asju,
tundub iga ese üleliigne.

Osad punased õhupallid on veidi tühjaks saanud ning allapoole
vajunud.

Toa keskel puust laua peal on taldriku iseükssetatud
õunakook põlevate küünaldega.

Seinaääres paistab üks teine pungil seljakott ning
kokkumässitud meeste jope.

FADE OUT.

THE END.

174

KRISTI KIMMEL

SAARA - (19), tütarlaps, kes asub sellel piirimaal, mille igäeks meist elu jooksul läbib. Suureks kasvamine. Kahe maailma vahel - mitte enam laps, mitte päris veel naine. Toores, tormiligne. Tumedad tuulest sastutud juuksed, jalas teksad, seljas pusa ja tumerohelise tuulejope - Saara teeb köik enda juures võimalikult lihtsaks, et köike enda sisemuses lihtsamini möista. Lapselik kiindumus, jonnakus ning ootusärevus.

S
A
A
R
A

175

176

MIHKEL KUUSK

FELIX - (19) Saara salajane poolvend. Felix on konstantselt kergelt unine. Vastupidiselt Saarale, on ta tasakaalukas, zen, vahetu ning ei tee asjadest liiga suurt numbrit. Tema mäsumeelsus väljendub tema elunautlemises. Felixi iseloomu toovad tema välimuses esile tema sassi juuksepahmakas ning sissekantud riided ja purjetamisetossud.

177

MARTA

MEESKOND

Režissöör: GERMAN GOLUB
Stsenarist: KRISTIN VÄSTRA
Produtsent: STINA TIIGIMÄE
Operaator: MARIO ANSIP
Kunstnik: EMMA TILK
Helirežissöör: LEONID BRAGIN
Monteerija: ANDRES HALLIK
Pikkus: 09:50 min

192

SÜNOPSIS

Lugu räägib 17aastasesest Martast, kes peab ema surma järel välja kolima koterist, mis on alati tema kodu olnud. Marta vanemad on mõned aastad tagasi lahutanud, isal on uus pere ning vanem vend Kusti elab juba paar aastat kodust eemal. Tüdruku jaoks on olukord valus ja ebaõiglane ning ta keeldub kodust lahkumast, sest peab seda viimaseks mälestuseks emast.

193

STINA TIIGIMÄE, PRODUTSENT

Millal algas töö esimese lühifilmi tarbeks? (Võtted sügis 2017)

Mina liitusin tiimiga sügisel.

Kelle lugu stsenaariumis kasutati?

Kristin Västra (stsenerist).

Kas stsenaarium muutus pigem aeglased ja vähe või palju ja kiiresti? Aeglased ja vähe.

Aeglased ja vähe.

Kuidas meeskond moodustus?

Kui mina tiimiga liitusin olid köik osakonnad juba täidetud.

Milliseid probleeme tuli loo arendamise, filmivõtete ja järeltootmise ajal ette? Kuidas need lahendasite?

Set'i pöletamine. Söitsime Väike-Maarja päästekooli, kus panime pölema oma set'i ning filmisime. Seti pölema saamine osutus aga suureks katsumuseks. Kuigi kapid olid immutatud süütevedelikuga, ei läinud kapid pölema. Hiljem aitas tuletorjuja meid leegiheitjaga, millega läks ka omajagu aega, kuid lõpuks pärast üle tunni aja möllamist saime selle pölema.

GERMAN GOLUB, REŽISSÖÖR

Mis on filmi peamine idee?

Lein. Tähtis oli jagada, kuidas noore neiu elu jää pärast ema surma seisma ja iga inimene, kes tahtis aidata töi pigem valu, kui lahenduse. Kogu maailm oli tema vastu, aga elu ja saatus sundisid teda edasi liikuma.

Kui suur oli sinu side looga?

Sidet ei saa mööta. See kas on või ei ole. Iga kord, kui on vaja jutustada lugu ja see tundub oluline, siis tekib side iseenesest, on vaja ainult tööd teha. Me oleme köik inimesed, me saame aru ja tunneme täpselt sama, mida teine inimene võib tunda. On vaja ainult proovida möista inimest, „tegelast“, kes filmis elab, miks ta selline on ja mida ta tunneb, siis saad kohe aru sellest, et mina olen ka inimene ja tundsin kunagi midagi sarnast, ma tean või möistan, kuidas see on. Kui möistad, siis oled koos temaga ja aitad edasi minna, nii see side tekibki.

Mis hetkel sa esimest korda stsenaariumit lugesid?

Sel hetkel kui ma esimest korda lugesin stsenaariumit.

Kas lugu muutus stsenaariumi arendamise käigus palju, kui jah, siis kuidas?

Lugu muutus ja sai konkreetsemaks. Küll puudusid möned aspektid, mis aitaksid loo dramaturgiat paremini konstrueerida, sest teema on keeruline ja sellel hetkel ei olnud piisavalt oskusi või möistmist, kuidas seda paremini teha.

Kuidas näitlejaid võtetel juhendasid ja motiveerisid? Kuidas töö nendega sujus?

Näitlejate valimine oli pikku protsess. Tegu oli tollel hetkel värskelt vastuvõetud TÜVKA tutengitega. Tavaliselt ma lähtun visuaalist. Inimene juba jutustab lugu oma välimusega ning hoiakuga.

Me tegime proove ja tahtsime paika panna suhteid ning see järel otsisime koos möned hetked elust, et maksimaalselt vähendada vajadust mängida midagi, imiteerida. Küll mõtlesime möned kohad liiga üle või siis vastupidi ei suutnud märgata, kus on töde selles, mida me hakkame tegema.

Milliseid probleeme tuli ette loo arendamise, filmivõtete ja järeltootmisse ajal? Kuidas neid lahendasite?

Probleem oli koguaeg üks ja sama: „Kuidas me seda teeme?“ Kunsti poolt oli köige raskem luua atmosfääri, lõpmatuse ning labürindi tunnet korteris, millest ei ole väljapääsu. Ja loomulikult pölen. Ehitati üks ühele üles terve köök, et see maha pöletada. Tehniliselt keeruline ettevõtmine. Samuti olid operaatoriga möned arusaamatused, mis kajastusid tugevalt filmis. Paljudesse asjadele ei oleki lahendusi, peab tegema analüüs ja õppima, olema parem kui varem ja muud midagi, kõik suudavad seda teha aga möned ei taha. Looliselt võib-olla oleks olnud vaja tegeleda rohkem dialoogi ja dramaturgiaga.

Mida oleks tagantjärgi möeldes võinud paremini teha? (Nii filmi tootmisse protsessi, meeskonnatöö kui ka filmi enda puhul)

Midagi, filmi mõte ongi see mis on ekraanil, enam sa ei seleta, enam sa ei paranda. See, mis on kokku pandud ongi vaataja jaoks töde ja kui su töde tekitab kahtlus, siis keegi sind ei usu ega kuulata ei taha. Loomulikult me räägime filmikeestest.

Kui sarnane on filmi lõpp-versioon sellele, mis sul mõttes oli?

Nii sarnane ta ei ole kui tahtsime, aga vahest ei peagi olema. Elu ei saa välja möelda, elu juhtub ja juhtub tihti kaamera ees. Ainult meistrid suudavad selle pöörata enda kasuks ja vahepeal lihtsalt veab.

FADE IN:

INT. KORTER – HOMMIK

Novembrikuine sombune ilm. Paneelmajas kolmetoalises korteris valitseb korralagedus. Välisukse juures seinal olev peegel on tolmuine, põrand sopane, jalannoud laiali. Koridoris on mõned kastid asjadega ning elamise peal leidub tühje-pooltühje ölepudeleid.

MARTA, 17, on vannitoas kraanikausi ees, katkiste sukküükste ja rinnahoidja väel. Tüdrukul on tumedad juuksed ning veider ebasümmeetrisline tukk. Tüdruku nägu on kaame ja meik eelmisest öhtust maha pesemata. Ta parem põlv on katki. Ta loputab veega nägu, ent siitmaürbrused jäävad omesti pandalaadseks.

Kraani sulgumisele järgnev vaikus on tüdruku jaoks köhe.
Marta kuulatab hetkeks.

Marta astub samu ukse poole, ent ta näole ilmub valugrimmass ja tähelepanu pöördbub põlvehaavale. Tüdruk istub vetsupotile ning vaatab haava. Sukapüksid on haava külge kärna kuiivanud. Ta üritab neid eemale tömmata, ent see on liialt valus.

Kõlab pauk. Marta ehmatab. Ta väljub vannitoast ja vaatab ringi. Tuuletõmbusest tingituna üks magamistoa uks naigiseb. Marta suundub elutuppa. Elutoa seinte ääres on kaste, kuhu pool elamisest on paingutatud. Kummuti kõrvale on töstetud telter.

Avatud diivanil on vooddiriided ja nurgas tema seelik ja pluus. Maas on meesterahva pluus ja püksid. Marta võtab oma pluusi ja paneb selga.

MARTA
Hei!?

Marta kiikab kiruga kööki ja enda tuppa, ent poissi pole.

(CONTINUED)

CONTINUED:

2.

MARTA (CONT'D)

Hei!

Marta avab oma ema toa ukse ning näeb seal pooleldi alasti JOONAST, 19, käipealset urimast.

Erinevalt ülejäänud korterist on see täiesti korras ja puhas, kastideta, puutumata. Toa heledus ja puhtus on kontrastiks ülejäänud korteri korralagedusele.

Toas olev aken on avatud ning öhukesed kardinad lendlevad tuule käes kord õrnemalt, kord rohkem. Toas on kummut, millel on naisele omased isiklikud asjad mõned raamatud, ilus idamaine ornamentidega märkmik, ehtekarp ja rahakott mille körval nahast sigaretikarp.

Seintel on pildid noorest pojast ja tüdrukust, tüdrukus on ära tunda noort Martat. Veel on paista pilte, kus lapsed on koos ühe naisega.

Toas on veel vinüülimängija ning keskmisest veidi suurem vinüülikogu.

Marta näeb, kuidas poiss sigaretikarbi kätte võtab ning sealt suitsu näppab. Too pöörab ümber ja naeratab.

MARTA (CONT'D)

Pane tagasi!

JOONAS

Aa, hei!

MARTA

Mida sa teed?!

JOONAS

Sorri, mul olid suitsud otsas.

MARTA

Marta läheb Joonase juurde ja võtab suitsukarbi.

Pane tagasi!

Joonas vaatab hetke Marta pool, nende vahel on imelik vaikus. Joonas ei naerata enam. Joonas paneb suitsu tägasi karpi. Marta sätib karbi täpselt kummstile tagasi ja särib ülejäänud asjad korda. Tüdruk jäääb uuesti Joonast vaatama, taaskord on nende vahel ebamugav vaikus. Marta on oma käitumisest kohmetunud.

JOONAS

Ma ei tahtnud sind pahandada.

MARTA

Hmh.

Joonase läheb Marta juurde ja kallistab teda. Tüdruk seisab tuimalt. Joonas üritab teda suudelda. Marta tömbub eemale.

MARTA (CONT'D)

Aitäh, et sa mu eile koju aitasid...

Joonase varasem vaba olek on kadudnud, tal on ebamugav. Ta väljub Marta pilgu all toast ning Marta läheb tema järel. Tüdruk sulgeb ukse. Poiss korjab põrandalt oma särgi ja pusa, paneb need selga.

JOONAS

Ma pean minema... tööle.

MARTA

Mhmh.

Marta vaatab kuidas Joonas koridoris ketse jalga paneb.

MARTA (CONT'D)

Kas sul valuvaidistit on?

JOONAS

Peavalu?

MARTA

Mhmh.

(CONTINUED)

JOONAS

Mingeid kangeid on. On väga hull?

MARTA

Mmmh.

Joonas otsib seljakotist ravimilehe, võtab sealt ühe tabletting viib selle Martale.

JOONAS

Ära korraga üle poolte võta, see on päris tugev.

MARTA

Viitsid vett tuua?

JOONAS

Sorri, mul on suht kiire.

Joonas lahkub. Marta vaatab tabletti oma käes, pistab selle suhu ja võtab laual olevast ööllepudelist sõõmu. Ta läheb paneb välisukse lukku ning lükikab pätiluku ette.

INT.KORTER. HOMMIK.

Tuuletõmbus naksutab magamistoa ust uuesti edasi-tagasi. Ukse näksamine häirib Martat, ta avab ema toe ukse. Marta läheb kööki. Köök on samuti segamini.

Köögiaiken on avatud ning selle ees on pikad õhukedesed kardinad, mis tuule käes lendlevad.

Marta võtab veekeedukannu ning keerab kraani veidi eemale, et kann täita, kuna kann noudenhunniku tõttu kraanikaussi ei mahu. Osa vett voob algul kapile ja maha. Marta võtab toolilennilt rätiku ja üritab suurema vee kapilt ära kuivatada, aga erilist vaeva sellega ei näe.

Tüdruk proovib keedukannu tööl panna, ent kann ei hakka tööle. Ta klöpsib nuppu kannul edasi tagasi.

MARTA

Kurat!

Marta otsib puhas tötti. Kraanikaunist teiste nõude vahelt leiab ta väikse poti. Ta paneb poti veega pliidile, ent unustab pliidi sisse lülitada.

Maas on üks paberkott, mille sees poolik karp friikartuleid. Marta võtab selle lauale ja sööb paar tükkki.

Marta leiab nõnderiuist viimase puhta kruusi, mis on veidi erilisema välimusega, käsitsi tehtud. Tuuletõmbus lööb ematoa ukse pauguga kinni, Marta pillab kruusi maha. Marta ehmatab.

MARTA (CONT'D)

Aah!

Kostub uksekell ja koputus.

MARTA (CONT'D)

Ei!

Marta hakkab maast kilde korjama. Ta nägu punetab ja käed värisevad. Kõlab uus koputus.

MARTA (CONT'D)

Tulen!

Enne kui tüdruk jõuab ukseeni pannakse väljast poolt võti lukuaaku. Marta seisatab. Üks avaneb, ent see on seest poolt ketiga suletud. Kõlab KUSTI, 22, hääl.

KUSTI

Mina olen!

Marta vaatab hetke uksepraost Kustit ning siis võtab aeglaselt keti ukse eest.

MARTA

Kurat sa ehmatad!

CONTINUED:

4.

Marta nägu õhetab ja tal oleks justkui pisar silmas.

KUSTI
Juhtus midagi?

MARTA
Tass kukkus maha.

Kusti vaatab tüdruku põlve.

KUSTI
Ei, põlvega ma mõtlen. Kas sa
kukkusid?

MARTA
Libisesin vist koju tulles.

Marta läheb tagasi kööki ja üritab maast kilde edasi
korjata.

Kusti järgneb tüdrukule.

KUSTI
Jäta järele, istu maha!

Marta kuuletub ning istub toolile. Tal on pisarad silmis.
Kusti otsib köögisahtlitest plaastrit, marli ja kärid,
lõikab ühe tükki, mille vee alt läbi laseb ning kükitab Marta
haava kallale tegutsema. Ta tupsutab niiske lapiga põlve, et
sukapüksid haava küljest lahti tuleksid. Kusti üritab
sukapükse eemalte tömmata, Marta tõmbab põlve emale ja
üritab pisaraid tagasi hoida.

MARTA
Ai!

KUSTI
Väga valus?

Marta luristab nina. Kusti lõikab kääridega sukapükse
haavalt lahti ja puhastab haava.

MARTA
See oli tema tass.

KUSTI
Mis sa oma juustega tegid?

Marta kehtab õlgu.

MARTA
Ära tüdinesin.

KUSTI
Kolimisauto peaks tunni pärast siin
olema. Isa saatis mu appi sulle.

MARTA
Muidugi ei tule ise, aga saadab
sinu. Ma ei lähe sinna mingit
perekonda mängima.

KUSTI
Kus sa olla mõtled siis?

Kusti on sukad viimaks haava küljest lahti saanud.

MARTA
Ma ei ole nōus, et ta meie kodu
maha müüb.

Kusti tõuseb püsti ja otsib harja ja kühvi, et põrandalt
killupuru ära pühkida.

KUSTI
Mis kodu see enam on? See on
täielik seapesa! Kes see üleval
peab seda?

MARTA
Ma mõtlesin tööle minna.

KUSTI
Jätad kooli pooleni? Tahad oma elu
täiesti ära rikkuda?

(CONTINUED)

MARTA

Kõik on täielik sitt.

Kusti pühib killud põrandalt ning viskab need prügikasti.

KUSTI

Su suhtumine on tõestti suht sitt.
 Marta, ma ei tunne sind ära. Alles
 sa urisisid ülikoolide kohta. Mida
 sa teed?. Sa tahad samamoodi
 lõpetada?

MARTA

Sa ei tule sedasi ütlema! Ise
 kadusid ära, kui emal ära sõitis.

KUSTI

Nagu sina ei oleks tahtnud ära
 minna.

Marta vaikib hetke. Ta märkab et unustas ennist pliidit sisse
 lülitada, et vesi keema läheks. Ta töuseb ja paneb pliidit
 sooga.

MARTA

Kas sa üldse mõtlesid hellestada? Sa
 ei tea mitte midagi, mis vahapeal
 juhtunud on. Ta võttis ennast
 kokku, läks isegi uuesti õppima,
 läks tööle. Ta oli peaegu nagu
 enne.

KUSTI

Ta viskas mu kodust välja, Marta.

MARTA

Ta ei osanud too hetk teist moodi!
 Meid peteti ja jäeti maha, aga sina
 ikka andsid isale andeks.

KUSTI

Arvad, et ma ei kahetse, et ma siin

ei olnud? Ta oli minu ema ka, minu
 ema on ka surnud.

Marta tömbab põlved oma kurgu alla ja vaatab venna poolle.

KUSTI (CONT'D)

Kas me äkki nüüd teeksime siin
 korda?

Marta ei reageeri Kusti öeldule, vaid sulgeb silmad ja hingab
 sügavalt sisse-välja.

KUSTI (CONT'D)

Kurat, Marta! Võta kokku emast,
 maailm ei keerle sinu ümber.

Kusti könnib minema ja lööb välisukse pauguga kinni. Marta
 istub köögis, silmis vihapisarad. Tüdruk suundub välisukseni
 paneb ukse lukku ning turvaketi veel takkaotsa kinni.

INT. KORTER. PÄEV.

Ema toa uks naksub uuesti. Marta läheb ema tappa. Ta
 seisatab ja sulgeb silmad. Ta hingab sügavalt sisse. Tüdruk
 näeb end peeglist, kuivõrd räpane ja katki ta on. Ta suundub
 ema ridekapi juurde ning talle jääb näppu üks must kleit.

Ta vahetas pluuusi kleidi vastu. Ta läheb vinüüplaatide
 juurde, sõrmitseb läbi kogumiku kuniks jõuab sobiva valikuni
 ning paneb plaadi mängima.

Nüüd suundub ta öökapi juurde, millel olevast ehtekarbiist
 võtab neiu kuldse sõrmuse.

Tüdruk paneb selle sõrme ning ta tähelepanu läheb

märkmikule. Marta sirvlib läbi ema märkmiku ning talle jääb

järgmisena näppu suitsukarp. Marta avab selle ja võtab

sigareti.

Ta teeskleb peegli ees nagu ta suitsetaks, kujutades ette,
 et ta teenb seda ema moodi. Ta võtab suitsukarbiist tulemasina
 ning teeskleb sigareti süütamist. Ta paneb tulemasina
 kapile.

CONTINUED:

6.

Marta teeb paar sammu voodi suunal ning langeb sinna pilkali, ta sulab silmad ja teeskleb naerataides suitsetamist eðasi.

Ukselé kõlab koputus, mida Marta algul tähele ei pane. Koputus muutub valjemaks, see kostub tüdrukuni. Marta hakkab koridori minema, et ust avada, ent märkab köögist suitsu tulemas. Ta oli enne rätiku osaliselt pliidil peale jättnud ning see oli kuumast pliidist tuld võtnud.

MARTA

Appi!

Marta vaatab õudusega köögi poole ja ei liiguta, ta oleks nagu halvatud.

KUSTI

Marta, tee uks lahti!

Kusti peksab ust lahti, aga kett ei anna järele.

KUSTI (CONT'D)

Võta kett eest ära!

Marta saab liikumi svõime tagasi ja läheb kiruguga ust avama.

EXT. KORTERMAJAESINE. ÕHTU.

Kortermajaesine, trepikoja ees on tuletõrje auto ja politsei oma. Marta istub keset treppi, Kusti tema kõrval. Marta juurde kõnnib ülikonnas ning musta mantli ja tumeda soniga meesterahvas RIHO, kes jäab trepil istuvaid noori vaatama.

RIHO

Marta!

Marta vaatab mehe poole, kes kaamera poole on vaid seljaga.

Ta töuseb püsti. Riho astub paar sammu lähemale. Marta kõnnib meheni ja kallistab teda. Martal tulevad uuesti pisarad silma.

RIHO (CONT'D)

Kõik saab korda.

Marta vaatab tuima näoga tühjusesse.

MARTA

Tahan koju.

THE END.

FADE OUT.

218

ELIS JÄRVSOO

Marta on 17-aastane tüdruk, kes kaotas äsja oma ema. Muidu asjalik ja pigem heade kommetega tüdruk on leina töttu sattunud pidutsemise küüsi ning ta kaalub gümnaasiumi pooleli jätmist, et tööle minna. Marta soovib iseseisvuda, sest ta soovib edasi elada korteris, kus ta üles kasvas, ent tegelikult igatseb ta kodutunnet, mis korterist peaaegu kadunud on. Tema pühapaigaks on ema tuba, mida ta hoiab laitmatus korras, see on tema jaoks ema sümboliks. Marta süüdistab asjade käigus nii oma vanemat venna kui ka isa ning ei oska ega soovi nende pakutud lahendusi vastu võtta. Marta ei suuda näha oma enda valu töttu teiste inimeste motiive ja valu.

MARTA

219

220

MIIKA PIHLAK

SAARA - (19), tütarlaps, kes asub sellel piirimaal, mille igaüks meist elu jooksul läbib. Suureks kasvamine. Kahe maailma vahel - mitte enam laps, mitte päris veel naine.

Toores, tormiline. Tumedad tulest sasitud juuksed, jalas teksad, seljas pusa ja tumeroheline tuulejope - Saara teeb kõik enda juures võimalikult lihtsaks, et köike enda sisemuses lihtsamini mõista.

Lapselik kiindumus, jonnakus ning ootusärevus.

K
A
C
H
I

221

MUUSA

MEESKOND

Režissöör: RAUNO POLMAN

Stsenarist: ROMEK LIIK

Produtsent: HELEN RÄIM

Operaator: JUSS SASKA

Kunstnik: JAANIKA JÜRIS

Helirežissöör: JOONAS TAIMLA

Monteerija: ELIIS PAAS

Pikkus: 11:08 min

232

SÜNOPSIS

Kell on 6 läbi. Kristjan paanitseb oma kohal kohvikus, märgates, et Nora on hiljaks jäänud; midagi, mida ta siamaani teinud ei ole. Kui Nora ikkagist kohvikusse lõpuks saabub on Kristjan ülirõõmus, valmistudes lõpuks minema tutvust tegema neiuga, keda ta on kaugelt jälginud juba nädalaid. Kristjani julge samm aga variseb kokku, kui kohvikusse astub Taavi, pealtnäha Nora poiss-söber. Löödud ja töre, jälgib Kristjan eemalt paarikest kibestusega, kes samal ajal on läbi töötamas mingeid suhteprobleeme omavahel. Vahepeal liigub Kristjani tähelepanu ka kohvikuteenindaja Saarale, keda ta näeb salamisi leti taga armukirja koostamas, tehes ka huulepulga jälje sellele.

Kui Nora laua juurest lahkunud on, võtavad Taavi ja Kristjan mölemad sammagekselt tšekid. Kristjan märkab kuidas Taavi ja kohvikuteenindaja Saara flirdivad omavahel, mille käigus ka Saara Taavile mingi paberikese ulatab.

233

Kui kurvameelne Nora laua juurde naaseb, on Taavi juba kohvikust lahkinud. Nähes uut võimalust liginemiseks, sammub Kristjan Nora juurde ning hetke paanikas räägib talle välja mida ta pealt nägi. Nora ei reageeri nagu Kristjan ootab, vaid lõhub enda ees oleva teetassi oma käte vahel ja könnib siis vikuses kohvikust minema.

Kristjan otsib taskust salvrätti, kuid leiab vaid tšeki, millega ta lauda teest kuivatama hakkab. Ta märkab, et kohviku inimesed kõik jälgivad teda ning otustab minema köndida. Kui ta on kadunud, saabub laua juurde Saara, et laud lapiga puhtaks teha. Tee loigust leiab ta läbivettinud tšeki, mis eritab punast värtvi, ning mille taha on kirjutatud: 50 910 550 SAARA ;)

HELEN RÄIM, PRODUTSENT

Millal algas töö esimese lühifilmi tarbeks? (Võtted sügis 2017)

Töö algas mai lõpus 2017 John Bernstein'i workshop'i raames. Tegelikult arendasime siis hoopis teist lugu, kuid osa meeskonnast oli juba toona moodustunud. "Muusa" lugu joudis meieni augusti keskpaigas ning sealt alates tegelesime selle loo arendamise ja eeltootmisega. Sügis möödus eeltootmisse tähe all.

Kelle lugu stsenaariumis kasutati?

Lugu oli stsenaristi valitud ning teatud mööndustega tema endaga juhtunud aga ka meie köigi teiste kogemustega kokkupuutepunkte omav.

Kas stsenaarium muutus pigem aeglaselt ja vähe või palju ja kiiresti?

Stsenaarium muutus nende kuude jooksul väga palju. Ka viimane arenduses olnud lugu "Muusa" oli algsest teiste tegelaste, teiste lokatsioonide ja teise struktuuriga. Voice-overi kasutamine tingis suuri muutusi kuni järeltootmisse faasi lõpuni. Ka siis, kui pilt oli juba ammu lukus, muutus dialoog ja sellest tulenev rütm ikka ja jälle. Meil läks väga kaua aega, et leida loole sobivat kergelt humoorikat, kuid soaja tooni.

Kuidas meeskond moodustus?

"Muusa" stsenarist Romek tegi ettepaneku koostööd teha ja nii sai alguse filmi tuumik. Peagi liitus meiega ka režissöör Rauno, kelle tölgendus valitud loole meid huvitas ning kutsusime ta kampa. Lõpuks jäi see rongilugu ikkagi riulile, kuid meeskonnana töötasime üheskoos edasi. Teised meeskonnaliikmed ühinesid suve jooksul meiega üksshaaval, kui lugu juba konkreetsemat vormi hakkas omandama.

Kas võtetel juhtus midagi tootamatut, millega ei osanud arvestada?

Ootamatusi on alati, filmi vist teisiti teha ei saagi, teatav valmisolek peab alati olema, sest panused on väga körged ja riske palju. Öövõtted olid veel keerulisemad meeskonnale, kui oleks osanud oodata. Köik pidasid väga vapralt vastu, kuid tegelikult näeb väga selgelt, millal väsimus võtab üle ning üldine töötetegemise innukus hajub, tempo langeb ja otsused on vähem kaalutletud.

Milliseid probleeme tuli loo arendamise, filmivõtete ja järeltootmise ajal ette? Kuidas need lahendasite?

Suurimad väljakutsed olid seoses lokatsioonivalikuga, sest soovisime filmida kogu filmi kontrollitud keskkonnas, päris kohvikus, mis tähendas meie jaoks öövõtet. Algusest peale oli idee näidata filmis idyllist pühapäevahommikut, seega hakkasime ööst tegema päeva. Kokkuleppe saavutamine kohaga, mis meid selleks ajaks vastu võtaks, nõudis omajagu tööd, samuti töi see köikidele osakondadele väljakutseid. Vahetasime korra ka lokatsiooni, kuid viimasel hetkel see end enam ei öigustanud. Kõige suurem õppetund on see, et tasub võtta aega. Ja siis seda aega ettevalmistuseks kasutada. Kui asjad on läbimöeldud ja läbi arutatud, annab see võtete ajal rohkem paindlikust ja vabadust.

RAUNO POLMAN, REŽISSÖÖR

Mis on filmi peamine idee?

"Mötetest välja – realsusesse!" Lühimängufilm "Muusa" on lugu illusioonide purunemisest: kuidas inimestel on harjumus oma peakoludes luua realsusega paralleelselt eksisteerivaid kujutelmasid, mis mõnikord ei vasta absoluutselt tegelikkusele ja on vastuolus. Lastes paralleelilmadel, mille diktaatoriks on "kommenteeriv hääleke peas", võimust võtta, võivad mõtted hakata mõjutama realsuses eksisteerivaid käitumusi ja suhted.

Kui suur oli sinu side looga?

Ükskõik, mis materjaliga ei töötaks, peab leidma enese jaoks: miks see mulle tähtis on, mida mina tahan antud looga öelda. Leian, et kui filmitegijal side puudub pole mõtet projekti ellu viia – jätku mõnele teisele filmitegijale. Antud projektiga olin kaasas "sünnist saati" ning side sama tugev nagu emal lapsega.

Mis hetkel sa esimest korda stsenaariumit lugesid?

Stsenaariumi esimest versiooni lugesin kohe, kui stsenarist sellega esmakordelt valmis sai.

Kas lugu muutus stsenaariumi arendamise käigus palju, kui jah, siis kuidas?

Antud filmiprojekti puhul oli tegemist nö stsenaristi looga – st lugu pidi olema inspireeritud kirjutaja kogemusest. Reaalne sündmus, mis on tema või tema lähikondlastega juhtunud. Esialgu töötasid stsenaristid ja produtsendid valitud looga kahekesi ning seejärel liitusid tiimidega režissöörid. Kolmekesi töötades arenes esialgsest loost mingil hetkel teine, seejärel kolmas. Viimase loo põhjal kirjutas stsenarist stsenaariumi esimese versiooni, millele režissöör ja produtsent andsid tagasiside ning mis läks edasi arendusse. Nõnda võis see tsükkel korduda kahekso kuni kümme korda (viimane stsenaariumi versioon võis olla 8s-9s).

Kolmekesi töötades arenes esialgsest loost mingil hetkel teine, seejärel kolmas. Viimase loo põhjal kirjutas stsenarist stsenaariumi esimese versiooni, millele režissöör ja produtsent andsid tagasiside ning mis läks edasi arendusse. Nõnda võis see tsükkel korduda kahekso kuni kümme korda (viimane stsenaariumi versioon võis olla 8s-9s).

Antud protsessi käigus arenesid peamiselt sündmused, nende järvikord ja tegelastevahelised suhted. Stsenaarium muutus taaskord koostöös näitlejatega, proove tehes – proovide käigus arenes löplikult välja tegelastevaheline dialoog ja filmi kulminatsioon.

Löplik punkt pandi stsenaariumile alles postproduktiooni käigus. Meie filmis on kasutusel voice-over (peategelase mõtted, mis helistudios sisestatud). Voice-over'i puhul on tegemist elemendiga, mida võib lõpmatult muuta ning seda võimalust me kasutasime (salvestasime voice-over'i kuuel korral ümber, et saavutada parim tulemus).

Me näeme KRISTJANIT, 20ndates aastates sihvakas noormees kergelt närvveeriva olekuga. Ta istub kohvikusaalis ukse kahekohalisel istekohal. Tal on käes raamat, mida ta hoiab avatuna enda ees, ent lugemise asemel rändab ta pilk pingsalt tema kõrval oleva tühta laua, kella ja välisukse vahel.

Tema ees laual on teetass, mille ümber on kasutatud teesöeli ning kaks kasutamata suhkrupakki. Veidi keemal on taldrik piirkaga, milles on üksainus amps võetud.

KRISTJAN (V.O.)
(ärritunult)
Kurat, just täna oleksin kindla peale läinud.

Kristjan vaatab kuidas kahekohalisse kõrvallauda istub keegi inimene, tekitades Kristjanis enamat rahulolematust. Ta ohkab ja langetab raamatu.

KRISTJAN (V.O.)
Ah, ongi parem. Polekski arvatavasti --

Välisuks avaneb ning sisse astub NORA, kena, noor neu pikade blondide juustega. Nora vaatab nüüdseks hõivatud lauda manitel.

Kristjan ehmub, tõstab raamatu taaskord kõrgele enda ette ning teeskleb lugemist. Nora vaatab nüüdseks hõivatud lauda Kristjani laua kõrval.

(CONTINUED)

KRISTJAN (V.O.)

(elevil)

Ta jõudis!

Nora kõnnib läbi kohviku ja võtab istet teisel pool saali, seinaärses kahekohalises laus, istudes näoga saali poole.

Nora juurde saabub teenindaja SAARA, noor, rõõmsameelne neiu, ja küsib talt tellimuse ning Nora vastab.

KRISTJAN (V.O.)

(enesekindlalt)

Ja nüüd tavalärane tellimus.

Üks roobosi tee.

Teenindaja lahkub. Nora õngitseb käekotist misskit.

KRISTJAN (V.O.)

Võta raamat, võta raamat, võta

raamat --

Nora võtab käekotist samasuguse raamatu mis Kristjanil on. Kristjan hingab kergendust tundvalt välja.

Teenindaja Saara toob Norale tema tee. Nora ei pööra talle tähelepanu. Nora asetab raamatu lauale, teetassi körvale, sätib neid, ja teebs siis nendest telefoniga pilti.

Kristjan paneb raamatu lauale, jälgides Norat edasi. Ta otsib enda pintsakutaskust välja piiskese metallist plasku ning valab sellest natukese kanget otse teetassi. Ta segab seda lusikaga ning rüüpab selle kolme sõõmuga alla.

KRISTJAN (V.O.)

Okei, Kristjan. Aeg on käes. Pole millegi üle närvveerida. See on TAAVI, 20. Aastane. Tal on lühikesed juuksed, stililne soeng, seljas pikk vestlus kahe üksiku inimese vahel.

Sööt konksule, konks vette --

(õnge tagasikerimise heli imitatsioon)

-- ja saak välja.

Samal ajal kui Kristjan arutleb oma mõtteis, näeme me kuidas tagataustal siseneb uksest keegi noormees. See on TAAVI, 20. Aastane. Tal on lühikesed juuksed, stililne soeng, seljas pikk must mantel ja paks villane sall ümber kaela mähitud. Ta vaatab ukseel korraks saalis ringi ning hakkab siis läbi saali Nora laua poole kõndima.

Kristjan ajab end istekohalt piistj.

KRISTJAN (V.O.)

Sa oled kui ööliblikas ja tema on selle kuualgus. Nüüd võta jalad all ja mine --

(märkab Taavit)

-- perse, kes see veel on?

Nora märkab Taavit, kes seisub laua juures. Nora töuseb piusti ja kallistab Taavit, kes ei vasta samaga, vaid seisab liikumatumalt paigal.

KRISTJAN (V.O.)

Näevad suht ühtemoodi välja.

Vend, ehk?

Nora teebs Taavile põse peale musi.

KRISTJAN (V.O.)

Väga kallis vend, ehk?

Nora istub. Taavi võtab mantli seljast ning istub teisele poole lauda. Norast. Seejärel võtab ta ka seljast ära halli nööpidega kampsuni, olles vaid t-särgi väel mis on tal kitsalt ümber keha.

KRISTJAN (V.O.)

On ikka iluedi. Näeb välja nagu üks nendest tüüpidest kellel on mitu eesnime. Raudseelt mingi Louis-Christofer.

Teenindaja Saara saabub laua juurde. Taavi teretab naeratusega ja nad vahetavad paar sõna. On ilm selge, et Taavi ja Saara teavad teineteist. Nora vaatab vaikselt ja ürivilt

pealt, tema silmad enamus ajast just Saaral, kuid nad omavahel ei könnele. Saara küsib Taavilt tellimust, kuid Taavi vehib kergelt käega, öeldes naeratusega, et ei soovi midagi.

KRISTJAN (V.O.)

(imiteerib Saarat)

Kas sa oled selle neiu peika?

(imiteerib Taavit)

Oh ei, lihtsalt mingi jorss. Minu pärast ei pea pödema.

(imiteerib Saarat)

No arvata oligi.

Kristjani tähelepanu on suunatud Nora ja Taavile, kelle vaheline silmkontakt ja sõnavahetus on napp.

SAARA (O.S.)

See on hea raamat!

Kristjan pöörab pilgu Saarale, märgates teda seismas oma laua juures. Saara kositab ta laualt teetassi ja teeplaki.

Kristjani ei vasta. Ta pilk vajub kiirelt Saaralt raamatule.

SAARA

(naeratusega)

Soovid veel teed?

KRISTJAN

(vaikselt)

Küllap vist.

SAARA

Ikka roobosi tee?

Kristjan vaatab hetkeks Saarale otsa ja noogutab, siis langetab taas pilgu.

SAARA

Kohe toon.

Saara liigub läti taha. Kristjan saadab teda pilguga.

KRISTJAN (V.O.)

Hmm, nii sõbralik tüdruk.

Kristjan pöörab pilgu tagasi Nora ja Taavi poole. Kaugus ja napisõnalus on asendunud vaidluse ja jutuvadinaaga.

Taavi, käed ristis laual, räägib agressiivsel sossinal. Noral on pea norgus ning alandlik hoiaik, silmad fikseeritud lauale. Taavi vuristab selles vestluses ükski ja tömmeldes oma kohal. Nora püsib paigal, üritades valepeal mõnda sõna vahelole, kuid ei jõua sellega kaugele.

Kristjan muigab endamisi.

KRISTJAN (V.O.)

(imiteerib mõnitavalt)

Taavit) Ja siis ma käisin Stockmannis ja tahtsin endale veel kitsamat särki osta, aga nemad ütlised, tead mis nad mulle ütlased? "Meil ei ole kitsamat särki" Ja ma olin nagu --

Taavi pilk liigub hetkeks Noralt saali peale, kusagile Kristjani suunas. Kristjan töstab kiirelt raamatu enda ette ning teeskleb lugemist. Hetke pärast sööndab Kristjan taas pilgu raamatust noorpaarikesele töosta.

Nora on vajunud oma istekohas taas tagasi, paneb käed risti ning vaatab seina poole. Taavi vatrab aga edasi, vehkides vahepeal kätega. Nora naerab koriks. Taavi jäab tasa, pahane selle naeru üle, ning räägib siis kulmu kortsutades edasi.

KRISTJAN (V.O.)

(imiteerib mõnitavalt)

Taavit)

See pole näljakas, Yo. Ma pidin käima läbi seitse erinevat poodi, enne kui ma leidsin ühe millesse ma vaevu mahtusin --

Kristjani laua juurde ilmub taas märkamatult teenindaja Saara, kes asetab Kristjani ette uue tassi, millel alusel on

teesõel, kaks suhkruvapätkki ja kaks kompekkki.

SAARA

Nii, üks rooibosi tee.
Ja ma panin ühe kommi lisaks.
Tundus, et sulle meeldivad need.

Saara vaatab laual järgi jäetud pirukat.

SAARA

(teeseldud tōsisus)
Ai ai, aga porgandipirukas nii väga
ei meeldi.

Süüdiolevalt pöörab Kristjan pilgu Saaralt ära Nora ja Taavi peale. Nende vestlus on lõppenud. Nora tōuseb oma istekohalt püsti ja kõnnib tualeti poole.

SAARA (O.S.)

(naerab)
Ma lihtsalt norin. Saan veel miskit pakkuda?

Kristjan pöörab tagasi Saara poole ja otsib pōuetaskust rahakotit.

SAARA

Ma kohe toon vahetusrahha.

KRISTJAN

Ei vast.

Ma maksaksin ära.

Kristjan võtab rahakotist kümne eurose ja ulatab selle Saarale.

Taavi märkab mööduvat Saarat, kes viib körvallauda tellimust, ja küsib talt ärve. Kui Saara on läinud, vaatab Taavi siis saali poole. Ta pilk kohtub Kristjani jälgiva pilguga, kes ka koheselt silmad ehmatusega ära pöörab, suunates need leti huulepulga jälje paberile.

KRISTJAN (V.O.)
No noh. Kes önnelik selle neiutähelepanu on võitnud?

Saara pöörab pea saali poole, vaadates kontrollivalt ringi, tema pilk suundub täpselt just Kristjani laua suunas. Kristjan pöörab kiirelt pilgu tagasi Taavi suunas, kes on taas vajunud enda mõttemaailma.

Saara saabub Taavi laua juurde kaardimakse paraadiiga. Taavi ulatab talle pangakaardi, seejärel sisestab koodi. Nad jutustavad veidi omavahel ning Taavi tundub vähem melanhoolem, ja rohkem sarmikas ja rõõmus.

Kui tehing on tehtud, ulatab Saara Taavile tšeki kahe sõrme vahel. Taavi võtab selle vastu ning pistab selle naerata des pōuetaskusse.

KRISTJAN (V.O.)

Oota, tema? Päriselt? Jumal --

Taavi vaatab tualettiide poole.

KRISTJAN (V.O.)

-- Tänatud!

(naerab lustlikult)

Taavi tōuseb püsti ja ajab endale mantli selga. Ta räägib veel veidi midagi Saaraga, siis ütlevald nad teineteisele tšau ning Taavi suundub välisukse poole, visates viimase pilgu tualettide poole.

Lahkudes vaatab Taavi Kristjaniile taaskord otsa. Kristjan ei pööra seekord ära vaid saadab Taavit uksest välja.

KRISTJAN (V.O.)

Ma teadsin, et sa ei väär seda tüdrukut, jobukakk.

Saara saabub Kristjani laua jurde ja asetab tšeki ja vahetusraha lauale.

SAARA (O.S.)

Loodan, et näeme sind meil varsti jäalle. Ja ehk proovid sel korral meie võileiba rostbilifi ja munaga. Ma usun, et sulle meeldiks see rohkem kui porgandipirukas.

Kristjan naeratab Saarale, rohkem oma sisemisest õnnest, kui viisakusest.

KRISTJAN

Küllap vist.

Saara naeratab vastu ning läheb tagasi leti taha. Kristjan võtab vahetusraha ja tšeki ning pistab need pimesi taskusse.

KRISTJAN (V.O.)

Okei. Uus võimalus. Ta on haavatud ja üksik. Ära lase seda luhta.
(paus)
Oota, aga mis ma ütlén?

Kristjan jälgib hetke veel nukrameelset Norat.

KRISTJAN (V.O.)

Pole midagi närvveerida. Tavaline, sõbralik vestlus kahe üksiku hingevahel.

Kristjan istub taavi kohale ning jäab juhmilt Norat vaatama, kes töstab oma punaseks nutetud silmad tema suunas.

Kristjan hammustab mõtlikult huult, kortsutades kergelt kulmu. Möödub ebameeldiv vaikusehetk.

KRISTJAN (V.O.)

(valjuhäälselt)
Aah! Mis ma ütlén?
(paus)
Sa ajad ta paanikasse! Lihtsalt ütle midagi!

KRISTJAN

Su poiss pettis sind!

Nora muutub tōsiseks.

KRISTJAN (V.O.)

(pilkavalt)
Braavo!

(kolm aeglast plaksutamist)

NORA

Kuidas palun?

KRISTJAN
Ma juhtusin - täiesti juhuslikult - märkama, et teil oli vast mingi tüli. Ja kui sa ära oidi, siis Louis-Chri - - Tähendab, see tüüp flirtis teenindajaga ja andis talle mingu kirjakese. Peale seda kõndiski ta minema.

NORA
Ja miiks sa arvad, et see mingi armukiri oli?

KRISTJAN

(kõhkleb)
Sest see neu oli teinud sinna huulapulga jälje enne.

Nora vaatab Kristjanit terava pilguga, mis arvatavasti ei olnud mõeldud temale. Tema mõlemad käed on kivistunud teetassi ümber.

Nii möödub mitu sekundit, tehes Kristjani väga ebamugavaks. Ta üritab pinget leevednada ja ta pilk rändab Nora käekotile, kus vahelt paistab raamat. Ta osutab selle poole.

KRISTJAN

See on hea raamat!

(paus)

Ma just ise ka loen--

Nora surub käte vahel teetassi puruks, kuid silmkontakte Kristjaniiga ta ei lõpetta. Kristjan jälgib ehmunult. Teiste külaliste tähelepanu kohvikus pöördub nendele.

Nora tõuseb oma kohalt rahulikult püst, võtab mantli ja viskab selle selga. Kristjan jälgib teda.

NORA

Oleksin pidanud seda ette nägema.

Ta saadab mürgisse pilgu leti suunas, kus olukorda vaatab pealt segaduses Saara.

Nora krabab oma käekotि ja marsib kohvikust välja.

Kristjan pöörab end otse ja mõtlikult pistab käe taskusse, otsides taskust salvrätti, kuid tömbab hoopis saadud tšeki välja. Ta kasutab seda laua kuvatamiseks, misteed täis on.

Samaaegselt vaatab ta saalis ringi. Teised küllalised endiselt jälgivad, nüüd küll vähem silmatorkavalt. Kristjan muutub pingeliseks ja jätab lauakoristamise järgi.

Ta liigub oma laua juurde, võtab jope ja raamatu ning kõnnib kohvikust minema.

Laua juurde jõubab Saara, kes lapiiga lauda hakkab kuivatama.

Tee loigus lebab läbivettinud tšeekk, mille seiselt poolt on

läbi näha laialli valgunud punast värv ja:

50 910 550

SAARA ;)

FADE OUT.

THE END.

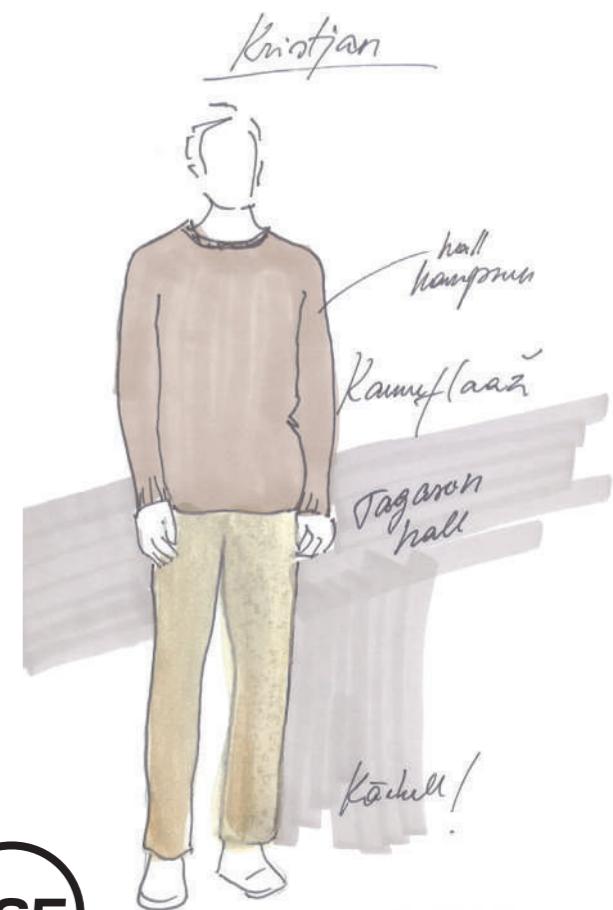
264

RUUBEN JOOSUA PALU

KRISTJAN - 20ndates noormees; viisakas, kogenematu, natuke süütu, veidi närveeriva iseloomuga. Väliselt rahulik ja sisemiselt elav ja etteaimamatu; sisemine ja välmine maailm ei ole harmoonias; sisemiselt lata-tara, väliselt vaikne. Harrastab kanda samasuguseid riideid, ei ole väga (stiili) muutustele avatud. Ta loeb raamatuid (hea kujutlusvõime) ja käib kunstinäitustel; vaatab Woody Allenit. Ta tahaks saada artistiks, et ennast väljendada, aga ei julge oma kunstiga välja tulla. Ta on lõpetanud edukalt gümnaasiumi ja õpib ülikoolis teisel aastal eesti keelt ja kirjandust. Isa harrastas jahti, ta ise on pigem siidikäpp. Tal on vanem vend, kes on oss.

KRISTJAN

265

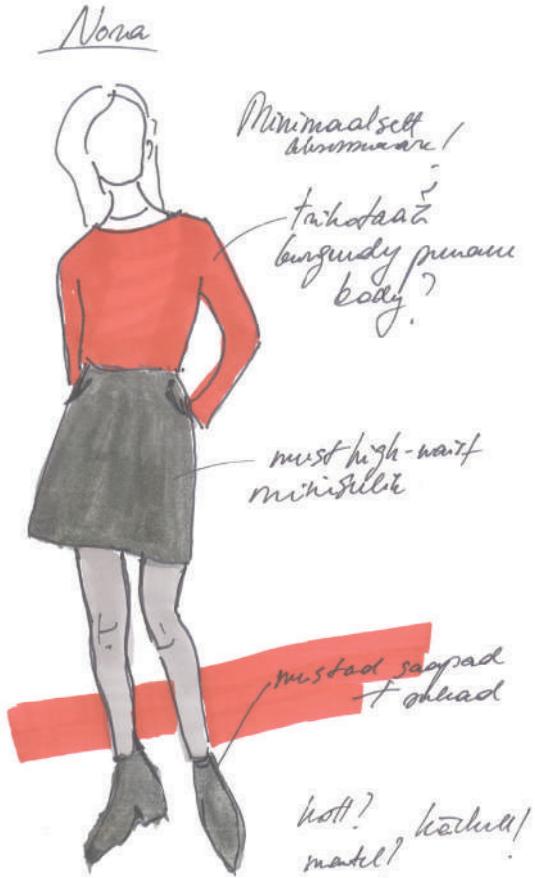
266

KARMEL NAUDRE

NORA - Ta on abiturient eliitkoolis. Ta on väga kau-nis, emotsiонаalne, ja kergesti ärrituv, kuid ei näita seda alati välja. Terve elu nau-tinud tähelepanu keskmes olemist. Tal on palju austajaid. Nora haavatavus peitub tema sisemuses. Tema välimus de-fineerib teda. Ta on edukast perekonnast ning on ära helli-tatud. Ainus laps. Elab emaga, kuid ihkab iseseisva elu alusta-mist. Vanemad on lahutatud; Ema kontrollis kõiki ta elua-pekte noorena; seetõttu on ta samasugune oma lähedaste suhtes, mis on mõnel määral tema ebakindluse/teadmatuse väljendus. Ta kardab ebaön-nestuda. Ta üritab jätkka muljet, et köik on hästi loomulik.

NORA

267

268

MARIION TAMMET

SAARA - 23 aastane; Cheesy (huumorimeel); unistuseks on arstiks saada. Ta on detailide ajus tähelepanelik; vaatab inimesi ja teeb järeldusi; muutustele avatud; suhtub hästi töösse, mis sest, et pole tema unistus, kuid läheb röömsa meelega tööle; keskendub inimestele, kes seal kohvikus on; rändas aasta aega maailmas, tehes juhitöid. Ta on Pärnust, tavalisest perekonnast; tal on noorem õde. Ta hoidub konfliktist, ta on ilus tüdruk, kuid ei tee seda üle, võtab vabalt; eelistab naturaalset välimust tehislikule; väljaltpoolt avatud ja seest ka okei; elukogenuim nendest neljast tegelasest filmis; ta ei karda ebaõnnestuda; teeb vahete-vahel tuttavatega kanepit, kui pakutakse.

S
A
A
R
A

269

270

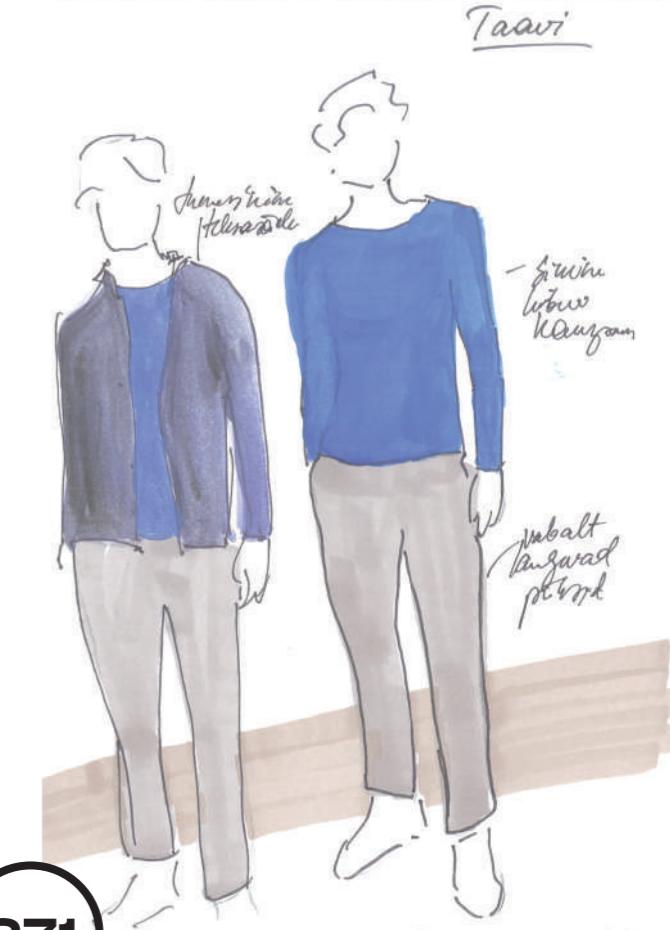
MIHKEL KUUSK

20ndates noormees. Elab probleemivaba elu. Ei ole läinud peale gümnaasiumit edasi õppima. Talle meeldib olla vaba pikajalistest kohustustest. Töötab barman'ina juba pikemat aega. On populaarne nii tööl, kui ka sotsiaalsetes ringides. Ta on paljudega söber, aga vähestega töesti lähedane. Täon alati olnud rohkem söbrannasid kui meessöpru.

Taavi on olnud Noraga suhtes umbes 7-8 kuud. Ei ole kaugeltki tema esimene tüdruksöber. Esimesed kuud olid muretud, kuid viimased kuud on olnud tülirohked. Nora on muutunud aina kontrollivamaks. Ta annab tihti tülide käigus järele, kuna ei taha nendel seiskuda, vaid edasi liikuda. Löpuks viskab tal suhe kopa ette, kui ta silmad avanevad Nora suhtes, kes on lugenud/kustutanud, proovib vormida Taavi eluviisi.

TAAVI

271

Taavi

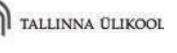
**JUHENDAJA: TOOMAS SÄÄS
TOIMETAJA: MIRJAM KORSTEN
GRAAFILINE DISAINER: KARMO JÄRV
NÄITLEJATE FOTOD: PAUL HENRICH DAUDE
INTERVJUUDE AUTORID: SIRET UPAN,
LOORA ELISABET LOMP**

Eesti
Filmi
Instituut

EESTI
KULTUURKAPITAL

KODAK

FILM

SHOT ON

KODAK

FILM

